

A magyar földhitelintézet

sorsolás alá eső 5 1/2 %-os záloglevelei

oly értékpapírok, melyeknek összegei földbirtokra első helyen történt befizetés által biztosítva, s hivatalos kimutatások szerint két-háromszoros értékű jelzálog által fedezve vannak.

E jelzálogi biztosítékon kívül kezesedik még a záloglevelek biztosságáért:

az intézet alapítványi tőkéje, — a tartalék-alap, — a törlesztési alap, kölcsönös jótállása

az intézet valamennyi adósának, kik egyetemesen, egy mindnyáért és mindnyája egyért, egész ingó és ingatlan vagyonukkal kezeskednek a záloglevelek birtokosainak az intézet kötelezettségeiért.

A záloglevelek, melyek 3 1/2 % év alatti, félévenkénti nyilvános sorsolás után teljes nevértékük szerint visszafizetnek, 1000, 500 és 100 ftra szólnak, 5 1/2 %-kal kamatoztatnak, s a jelenlegi árfolyam szerint évi 7 %-ot jövedelmeznek, nem számítva bele azon tőke-nyereményt, mely a teljes névszerinti értékben visszaváltás folytán a vásárlási ár és a nevérték közötti különbözetről fogva a vevő javára esik.

Minden záloglevél felvétel kamatszelveivel van ellátva, melyek évenként kétszer, és pedig május és november 1-ső napján, minden adólevonás nélkül, váltatnak be, s pedig nemcsak Pesten az intézet pénztárában, hanem minden európai börzepingázon, valamint azon kereskedő-házak által is, melyek a záloglevelek eladásával foglalkoznak.

A záloglevelek legfelsőbb rendelet szerint

árvapénzek, alapítványok,

s egyebek biztosítására is fordíthatók, különösen pedig alkalmasság

biztos tőke-elhelyezések és az aggkor biztosítására,

miután föltétlen biztosítékot, s most vásárolva,

7% évi jövedelmet és biztos tőkenyereményt

nyújtanak.

Az említett záloglevelek, a napi-árfolyam szerint, kaphatók PESTEN: Malvioux C. J., Wahrmann és fia Báron testvérek című kereskedő-háznál; — BÉCSBEN: M. Schnapper, Johann Ribarz, L. Epstein uraknál; — vidéken: a Magyar biztosító-társaság főigazgatójának legnagyobb részéről; bérmentesítve küldött pénztár azonban posta után magától az intézettől is megszerezhetők. 1485 (1-0)

Ajánlat.

Egy oklevéles állatorvost, tanult gépészt és kovácsmestert, a ki különben az állatorvosi tanfolyam egész tartama alatt rendkívül szorgalmat fejtett ki, s ezért kitünő oklevélt is nyert; a gépészetből pedig a budai m. kir. József műegyetemben a vizsgát igen jó sikerrel letette, hátródok alólított Mészáros István állatorvos ur személyében, mindenkinek teljes meggyőződése a tisztá lelkiismerete szerint ajánlani. — Pesten, január hó 25-én 1866.

Dr. ZLAMÁL VILMOS, m. kir. egyetemi s állatorvóintézet r. ny. tanára. 1503 (1)

KÁNYA JÓZSEF

(előbb Böhm és Kánya) Pesten, József-tér 10-ik sz. a., ajánlja

minden évszakra dúsan ellátott legújabb bel- és külföldi női-divatáru raktárát. 1168 (17-0)

Titkos BETEGSÉGEK,

ujjonnan keletkezettek 8 nap alatt minőségére nézve 48 óra alatt meggyógyítanak dr. Fux J.

23 év óta fenálló rendeltési intézetben, anélkül, hogy a beteg foglalatosságában háborogtatták. Rendel: d. u. 1-4 óráig. Tisztaletdíjjal ellátott levelek a leggyorsabban eszközöltenek. Lakása: Király-utca, 24. sz. a. 1-ső emelet. 1876 (11-12)

Gyümölcsfák

a legjobb fajokban és az új katalogusban megnevezett egyéb növények Klauzál Gábor kis-tétényi kertjéből megrendelhetők Liedemann Frigyes ur irodájában Pesten, mássa-utca 2-ik szám, ugy szintén alólítottál Budán, balaszváros 77-ik szám alatt, továbbá Zahr és Szakmány uraknál Kassán; Spuller A. József urnál Miskolcon és Possert János urnál Debreczenben.

Kajszinbaraczk 17 fajban 2, 3, 4 és 5 éves, a megrendelő általi fajkielölésével darabja 30, 37, 44, 50, kertész általi fajválasztás mellett 26, 33, 40, 46 kr.

Körte 179 fajban 2, 3, 4, 5 évesek a fentebbi áron.

Alma 348 fajban 2, 3, 4, 5 évesek 27, 34, 40, 46 kr. illetőleg 23, 30, 36, 42 kr. Névelőkkel vegyesen 15, 20, 24, 28 kr. dbja.

Mandola, edes, 2, 3 évesek 12, 16 kr. dbja. **Földi-eper** (Ananas) 20 db. 40 kr., száza 1 ft. 80 kr. **Spargagyökér,** hollandi, 2, 3 éves száza 90 kr. — 1 ft. 20 kr.

Bérmentes felszólításra az új katalogus azonnal megküldetik.

Dr. Schmidt János, a kert intéz. fe.

1508 (1-3)

Néközlözhetlen, nemcsak minden más hivataloskodó (tisztviselőnek, hanem különösen azokra nézve is, a kik alkotmányos hivatalra készülnek!

Epen most jelent meg 4-dik kiadásban

és kapható MÜLLER GYULA kiadónál Pesten. „fehér hajó”ban:

A SZOLGABIRÓI HIVATAL.

írta ZSOLDOS IGNÁCZ.

Törvénykezési rész. — Negyedik bővített kiadás.

Minden hivataloskodásban előforduló irománypéldákkal és táblázati mintákkal ellátva!

A magyar t. társaság által „nagy jutalom”-mal koszorúzott munka.

Ára 3 részben fűzve 4 forint. 1507 (1)

!!! Ügyvéd és ügyvédjelöltek számára nagybecsű kézikönyv !!!

Biztos és gyors kiűrtása

patkányok s egereknek,

egy es. kir. kizár. szab. patkány- s egérgusztító szer által gyertya formában. Egy darab ára 50 kr. a. é.

Valódi minőségben kapható:

PESTEN: Török József gyógyszerész urnál, király-utca 7-ik sz. a., továbbá:

N.-Becskerek: Nedelkovits. — Csaktornyán: Kárász A. — Eperjesen: Zsembery J. — Jassenova: Dudovits J. — Keszthelyen: Wünsch F. — Kolozsvárt: Wolf J. — Pozsonyban: Scherz Fulöp. — Sopronban: Pachhofer, — Soborsin: Franke A. — Varsdon: Halter D. F., — Verőczen: Bész J. K. uraknál. 1474 (6-14)

Ajánlkozás.

Egy okmányos redőrnár, magyar és német tannyelvvel, a latin remekirők magyarázatában alaposan jártas, s a francia nyelvet is tanítani képes levén, ajánlkozik nyilvános vagy magán tanítóul. Kőzelebbi tudomást vehetni P. T. betűkkel jegyzett levelekre Pest, poste restante. 1494 (2-3)

Eladó földbirtok.

Ugocsa-megyében Tisza-Ujlakhoz 1/4-ed órai távolságban, a nagyszőlősi országot közelében tagkiszállítás alatt levő, és így más taghoz is odahasítható 300 hold mennyiségű földbirtok, Mátyfalván fekvő, két beltelekkel és gazdasági épületekkel, — ugy szinte Beregvármegyében Balaszéron, Beregszásztól 1/2 órai távolságban, a munkácsi államtól közelében, egy tagban kihasított 65 hold osztályozott földbirtok, a hozzá tartozó regale-jogokkal együtt, szabad kézből eladó; — a venni szándékozók levél által, vagy személyesen Szepessy Gyulával Borsodmegyében Berentén értekezhetnek. — Utolsó posta Miskolcon át Sajó-Szentpéter. 1484 (3-3)

Selyembogar-tenyésztés.

Sándor Móricz gróf biai jószágán — Buda közelében — a selyembogar-tenyésztésre berendezett helyiségek és 8000 folyó öl körülbelül 40,000 eperfalval beültetett fasorok, ezáltal szabad kézből bérbe adhatók. Bővebben értekezhetni a jószág-igazgatóságnál Bián, posta Bia. 1492 (2-8)

Gazdatiszti állomást

keres alulit, ki mint ispán volt alkalmazva, s ugyanazon minőségben kíván állomást nyerhetni; ki a gazdaságon kívül a baromtermesztést, egy szinte gépekhez is ért, kőből bizonyítványokkal ellátva, kora 34 év s, néss több nyelveket, értekezhetni vele levél útján Mező-Turon Hevesmegyében, vagy kívánatra személyesen is megjelenik utókölsége megtérítése mellett. 1491 (3-3) Tisztelettel Csató Imre.

Egy gazdatiszt,

ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, s magyarvári felsőbb gazdasági tanintézetben a kétféle tanfolyamot kitünő sikerrel végezte s itt szerzett elméleti tanulmányait hazánk két első rangú gazdaságtanában a gyakorlatiakkal bővítette: bár jelenleg jövedelmező szép állás van, nagyobb munkakör elérhetése reményében készültse-gehez illő állást elfogadható feltételek mellett elfogadni kész. 1500 (2-2)

A. B.-re címzett bérmentes levelekre bővebb felvilágosítást ad a „Ertesítő” kiadó-hivatala Debreczenben, valamint a kitünő bizonyítványok másolata is megküldetik.

Titkos 1412 (12-0)

betegségeket

még makacs és üdült bajokat is úgy korodában, mint magán gyakorlati folytan több ezer beteg legjobbnak bizonyult mód szerint, sokszor a nélkül, hogy a beteg hivatásában vagy életmódjában gatlattának, gyökere-lesen, biztosan és gyorsan gyógyít Med. dr. Helfer Vilmos

Pest, király-utca 27. sz. Medetaházban, 1-ső emelet, délelőt 7-9-ig, délután 1-4 óráig.

Díjazott levelekre azonnal válaszoltatik, s kívánatra a gyógyszer-ek is megküldetnek.

Az 1866-ik évre

szóló virág-, főzélék-, gazdasági s erdei magvakból álló főjegyzékem valódi s tiszta magvak minden nemében és választékot nyújt, s az orfuri szabály szerint a. é. számítva Prágából bérmentesen megkereső levelekre ingyen szolgáltatnak ki s bérmentesítve küldetik meg.

Az eddig irántam a legnagyobb mértékben tanúsított bizalom s elismerések folytán ösztönözöttem ércem magamat ezévi jegyzékem sorozatát ismét újabb s legújabb aquisitionokkal gazdagítani úgyannya, hogy bármely igénynek képes vagyok gyorsan s tökéletesen megfelelni. 1487 (4-6)

tisztelettel RAHLSSEN ERNEST, mag- s növény-kereskedő Prágában

Pest, február 18-án 1866.

Előfizetési feltételek 1866-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. — Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg, 1866. január 1-től kezdve: Egy, négyezer hasábjozott petit sor ára, vagy annak helye egyszeri iktatásnál 10 kr.; háromszor- vagy többszöri iktatásnál csak 7 kr. ba számítatik. — Külföldre névbe kiadó-hivatalunk számára hirdetőmunkákat elfogad, Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M. Frankfurtnban: Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppelik Alajos. — Bélyeg-díj, külön minden iktatás után 30 ujkr.

Mikó Mihály.

A Székelyföld e népszerű szülőltje, a közelebbi erdélyi országgyűlés egyik kitünőbb tagja, remélhetőleg azon erdélyi képviselők sorából sem fog hiányzani, kiknek megjelenését a pesti közös országgyűlésre már e napokban várhatjuk.

Mikó Mihály született Gyergyó-Alfaluban (Csikszékben) 1817. szeptember 29-én, iskolai tanulmányait Gyergyó-Szent-Miklóson kezdte, Csik-Somlyón folytatta s Kolozsvárt a kir. lyceumban végezte; első iskolai évtől az utolsóig, minden tantárgyból, a jelesek közt is legelső volt. Bevégeztén 1837-ben tanulmányait, azonnal Szébenbe ment, hol épp akkor az erdélyi részek egyik legfontosb országgyűlése tartottat s a kir. táblánál és főkörmányszéknél mint hites jegyző kezdvén meg a közszolgálatot, egyuttal kiváló figyelemmel kísérte a honatyák tanácskozásait. 1839-ben Maros-Vásárhelyt a királyi táblánál dícséretes vizsgát állott ki a hazai törvényekből s ugyanezen évben Csikszék rendes jegyzőjévé választottat; így a megyei élet küzdelmére lépén, az ellenzék soraiban foglalt helyet s csakhamar annak egyik vezetőjévé lett, megnyervén a nép közbizalmát, melyet a mozgalmas évtizedek daczára maig szakadatlanul bír.

Az alig 24 éves ifjut követél választá Csikszék az 1841-diki kolozsvári országgyűlésre, hol az ellenzék egyik kiváló tagja, a szabadelvű eszmék előharczósa lett; különösen kitünő azon indítványával, melyet a székely nemzet sérelmeinek orvoslására tett, minek következtében az országgyűlés által, az országos rendszeres bizottmány tagjává választottat s mint ilyen, szakavatottságának számos tanujelét adta. Az 1846- és 1848-diki kolozsvári s 1848-ki pesti országgyűléseken mint Csikszék képviselője jelent meg, szilárd kitartással, következetes hűséggel törekedvén azon korszerű elveken alapuló intézmények valóítására, melyek diadaléért küzdött ifjusága első éveitől fogva, ugy Csikszékben, mint az országgyű-

léseken. — Mikó az erdélyi országgyűlések egyik közkedvességű szónoka volt, beszédeit zengzetes styl, megragadó előadás jellemzék s a meggyőző okok mellett, gyakran használja az ellenvelemény czáfolatára elmeélet tanusító, a hallgatóságot felvillanyzó ötleteit.

Mily népszerűséggel bír e férfiu Csikszék kebelében, kitünik abból, hogy valahányszor szék-hivatalokra vagy követségre választott, ez mindig egyhangulag történt, mert annyi szavazatot kapott, a hány szavazó volt; e fölött a székgyűlésekben indítvány, véleménye nemcsak irányadó volt, de már

ig ezek kivívására tágabb körben működött közre, munkásságának jó részét a székely nemzet jogainak védelmére, sérelmeinek orvoslására fordítá, törekvésének egyik fő czélja az levén, hogy a székely nép a törvénytelen székbeli katonáskodás súlyától menekülhessen s ősi szabadságaiba visszahelyeztessék. A megyei téren szerzett érdemei elismerésül 1847-ben Csikszék egyik alkirálybírói díszes hivatalára emeltetett s erélyessége, fáradhatlan munkássága és igazságszeretete által a nép előtt még kedveltebbé tudta magát tenni. — 1848-ban az unio részleteit kidolgozó országos bizottság tagja volt. Az 1848-iki pesti országgyűlés, mint az erdélyi képviselők kiváló tagját, Csikszék kormánybiztosává nevezte, tudván azt, hogy ő e törvényhatóság legnépszerűbb embere.

A világsi fegyverletétel után, a politikai üldözések korában, Mikó is Magyarországon, Diószeg vidékén nyert menhelyt az első rohamok ellen; később mint volt kormánybiztos és képviselő a pesti haditörvényszék által elíteltetvén, négy évet töltött Josefstadtban. 1856-ban megszabadulván, egyszerű gazda lett s 1857-ben megnősülvén, a honfigondok és keservekért házi boldog körében keresett és talált vigaszt s visszavonultan gyermekei nevelésének élt.

1861-ben Mikó is, mint más hazafiak, ismét a közügyek terére szólítottatott, s bár hivatalt vállalni vonakodott, Csikszék lelkesült népe közóhajtságának hódolva, foglalta el az első alkirálybírói széket; mihelyt azonban a provisorium beállott, azonnal lemondott. Az 1863-ki szebeni gyűlésre a ditrói kerületben lőn megválasztva; fel is ment Szébenbe, de itt a magyar küldöttek körében egyike volt azoknak, kik a szebeni gyűlésbe lépést határozottan elleneztek s az ily értelemben szerkesztett emlékiratot elsőik irták alá.

A provisorium éveit házi körében élte le; de bár a közügyektől visszavonulni kénytelen volt, a hazáé s nemzet jobb jövője

MIKÓ MIHÁLY.

iránti hitében soha sem csüggedett, s az eziránti reményeket a nép szívében is ében tartá, mi által a közszellem még inkább megszilárdult s az 1848 ki alkotmányhoz való ragaszkodásra buzdult; mintegy ennek bizonyítványát adá Csikszék abban, hogy az 1865-ki kolozsvári gyűlésre Mikó Mihályt küldé egyik követül.

A székely hazafiak egyik jelesbika e férfi, kit a 17 évi szenvedés mindig a haza és alkotmány iránti hűség útján talált; szilárd jelleme a csapások sulya alatt izmosodott s kitartása és fenkölt szelleme mindazok közbizalmát és közbecsülését megszerezé számára a Királyhágón innen és túl, kik őt ismerni tanulták; vezetése alatt Csikszék még mindig elsőnek láttuk azok sorában, kik 1848-ki dicső vívmányaink törhetlen bajnokai voltak és lesznek. Ezért Erdély közönhaj-tása, Mikó Mihályt is azon vezérferfiak közt szemlélni, kik a pesti hongyülésen Magyarország teljes egygyéforrásának szent ünnepét ilendik meg.

A napsugarak.

Napsugár, a szegényes szobában
Mért jelsz meg ily fűrgén, vidáman?
A szegénynek aza oly mogyorra,
Míg a gazdag fogad mosolyogva.

A szemközi palotát nem látod?
Uri élet csillogása vár ott.
Őscka butor itt téged föl sem vesz,
Ragyogásod ott ezerszeres lesz.

Szállj te oda: tiszta, égi fényed
Hadd maradjon távoli reménynek,
Mert a szegény akkor is boldog, ha
Legalább a remény beragyogja.

Ah, ne időzz a szomorú képnél!
Hiszen te a boldogok közt élél.
Talán épen valamelyik szentnek
Tündököltél koronája mellett.

De a sugar nem távozotál tőlem,
Söt felcsillant annál tündöklőbbben;
Kettő, három... ezer is jött aztán,
Hogy szenvedni dicsőségnék tartám.

Dalmady Gyűző.

Temetésnél.

Koporsó mellett sírverem ásít,
Könyektől csillog körül a pázsit,
Szomorun zeng a halotti ének,
Tódul a sokaság: gyermekek, vének.

Közel a sírhoz két leány térdel
Vonagló arczczal, remegő térdel.
Jajszavok felhat a magas égig,
Kezüket türdelik, hajjokat tépik.

Távolabb halvány férfi látszik,
Hajával enyhe fuvalom játszik,
Halk sóhaj száll fel szívéből néha:
Szebei szárazak, ajkaja néma.

S ime a holtak megnyílik ágya:
Ajkit a férfi mosolygóni látja,
Szárnyakká válik halotti leple,
Szent kéjtől dagad a férfi keble.

S a két lány folyton kesereg, jajgat,
Nem kimél mellett, nem kimél ajkat,
A nép a gyászalt csak zengi, zengi —
A halott mosolyát, egy gyászolt kivéve,
Nem látta senki.

Torkos László.

A kortes-világ eredete.

(Novella.)

Irtá Pálffy Albert.

(Polytáda.)

VII.

A tekintetes nemes vármegye közgyűlése reggeli kilencz órára volt kitűzve. Kévéssel ezen idő előtt, a bihari és aradi urak, a kik Békésmegye újraalakítása végett jöt-

tek be, szemlét tartottak a megmaradt hívek sora fölött. Tegnap még nyolezvanan kiűdtek életre-halálra a „junktim“ mellett; ma alig lehetett harminczat az állhatatosak közül összeszámlálni. Ezek holt-részek voltak, mielőtt hire ment, hogy az uraság is traktál, s e pillanatil sejtelmük sem lehetett: mi történik a „korona“ ivósóbájának falain tul.

Mindamellét a vezetők elhatározták, hogy megállják a sarat, ha mindjárt kisebbségben maradnak is a szavazásnál. Nagy fát nem lehet egy fejszecepásra levágni, s a jó kezdet mellett, ki tudja mit hozhat a közel jövő! legalább megtudja a jövő, hogy Békésmegyében is lakik szabadságszerető magyar, s nem minden ottani nemes ember czinkosa azon pártnak, mely az alkotmányt megsértő kormányoknak, oktanal ebként csak a kezét nyálá.

Az óra kilenczet vert a pápista templom tornyában, s az uraság kastélyának udvarán. A megye tereme csaknem félíg meglőtt nemesekkel, tisztviselőkkel és kíváncsi hallgatóssággal. Első eset, a mióta a vármegye a török iga alól kiszabadult. A főispán kortesei jobbról és balról az elnök háta mögött foglaltak helyet: szemköztt velök az ellenzék vert tanyát, míg a szavazattal nem bíró helybeli lakosok, két oldalról, a táblabírák számára kijelölt karszékek háttába kapaszkodának.

A főispán a biztos győzelem öntudatával lépett be; nagyurias főhajtsással üdvözlő pártját, s igen megvető pillantást vetett az oppositio gyér tömege felé, mintha monda volna: megtanítalak én titeket, mint kell Békésmegye főispánjának ellenszegülni; a ki most köztetek van, annak még az unokájának az unokáját sem fogom kandidálni még esküdtnek sem! És ő méltósága a főispán tán hitte is e pillanatban, hogy akkor is főispán lesz, a midőn azon unokák unokái fölnevednek és megyei hivatalokba vagyódnak bejutni.

Erre szokás szerint üdvözlé a nagy számmal egybegyűlt karokat és rendezek, felszólitá a megye főjegyzőjét, hogy az országgyűlési követektől érkezett jelentéseket olvassa fel.

Ezen felszólításra az asztal szöglete melől egy vén tótokas uri ember kapaszokodék fel helyéből, s kezdé a legelső iratesomóról, mely előtte feküdt, az összekötő zsinet feloldani.

De mielőtt szóhoz juthatott volna, közvetlen mellöle a megye második aljegyzője lábán termett és éles hangon kiáltá:

— Van szerencsém a tekintetes karoknak és rendezeknek, Abaházy Miklós ügyvéd ur kérése folytán, ugyanezen családnak dicső emlékű IV. Béla királytól újra kiadott nemeslelet bemutatni. Nevezet: Abaházy Miklós ur itt e nemes vármegyében szándékozáni megtelepedni, egyszersmind „praeclarum“-mal ellátott ügyvédi diplomáját is bemutatja, s kéri magát a megye publikátus nemesinek díszes sorába beigtatni.

Le nem irható azon harag és boszúság, mely ezen nyilatkozatra a főispán és pártja részéről hirtelen előtűnt. A megrögzött aulikusok majd kiugrottak bőrbőlük, hogy a vármegye második, s talán csak tisztéletbeli jegyzője ily magán ügyet, mely mindig a közgyűlés végső napjaira szokott maradni, most praefereoter, még az országos ügyek tárgyalása előtt is, referálni vakmerősködik. Maga Abaházy Miklós ifju uram is, a ki még mindig csak mint idegen, szerényen a hallgatóság közé vegyült, bámulva hallotta névének megalomlását. Igaz, hogy ő maga kérte fel a jegyzőt az említett okmányok publikálására, de észébe sem juthatott, hogy

épen ez válhassék a tens nemes karok és rendez legelső tanácskozási tárgyává.

A főispán dühös és fenyegető pillantást vetett az illető jegyző széke felé, mert sejtéheté, hogy azon fiatal ember, a ki a tisztviselői fegyelem ellen ily vakmerő kihágást követett el, bizonyára átcsapott már az ellenfél táborába. A nemesi oklevél publikációját azonban többé meg nem törtétté tenni nem lehetvén, a főispán csak annyit mondott:

— Mászor akkor szólaljon fel honorarius vicenotarius uram, a midőn én parancsolom! — Aztán igen elkeseredett hangon és oly vontatva, mintha harapófóggal húzták volna ki a szót szájából oda veté: „Tudomásul vétetik.“

Azonban nagy dolog volt e két szóval kimondva. Abaházy Miklós, a kinek családi nemessége különben minden kifogáson felül állt, ezen publikáció által Békésmegyében is az elismert nemesek sorába jutott, s e pillanattól kezdve ülést és szavazatot nyert a megye zöld asztala mellett.

Hálás pillantást vetett pártfogója felé, a ki biztatólag inte feléje, hogy csak rajta, most kell verni a vasat, a mig tüzes, s ha a bihari és aradi urak, a kik Békésmegyében is régóta bírtokosok, elkezdének az országos ellenzék szellemében szónokolni, és van a hátuk mögött egy jól betanított keresecsapat, majd mindjárt gomba módjára teremnek elő a zöld asztal mellől, sőt a tisztviselők sorából is a jó hazafiak, a kik ugys torkig jólaktak a főispán terrorismusával, s alig várják, hogy minden teketória nélkül a junctim ügye mellé pártolhassanak át. Az ily titkos elégedetlenség közé tartozott a második aljegyző is, a ki szokatlan bátorsága által ezen kemény rést lövé a főispáni tekintély bástyáiba. Nem nevezzük néven a bátor embert, a ki maig is él, sőt 1848-ban, mint országgyűlési képviselő, fényes jelet tudá adni hazafias önfeledőzói képességének.

A főjegyző felolvasá a országgyűlési követek jelentését, mely telve levén latin kifejezésekkel és idézetekkel, hivatalos köztelessége szerint a jelentés értelmét saját zavaival is megmagyarázta. Született magyar ember volt az öreg ur, de meglátszott beszédéből, hogy a mit mondott, elébb diákul gondolta ki, s aztán fordította le magyarrá.

A felolvasás csaknem fél órányi időt vevén igénybe, Abaházy Miklós unalmában kitekintett az ablako, mely az utcára szolgált. Bámulva, de egyszersmind igazi szívbéli öröme vette észre, hogy a helybeli lakosság mily érdeklél viseltek a mai közgyűlés kimenetele iránt. Több mint száz ember állongott az utcán, és nézett a vármegyeház ablakára, mintha onnan várná az ige megtes: esülését.

A jelenlevők többnyire a miveltebb osztályhoz tartoztak: többen a helybeli polgárok közül is az ácsorgók közé vegyültek, nemes irigységgel eltelve azon szerencséseket iránt, a kik születésükkel fogva kizárólag hivatalva voltak a közdolgozokban részt venni. Igaz ugyan, hogy a megye közgyűlése, mint hallgatóság akárai is bemehtetté, de nem minden ember szeret oly társaságba vegyülni, a hol nem lehet egyenlő sok más olyannal, a ki nála vagyon és miveltég tekintetében sokkal hátrább áll.

De a mi a legföltűnőbb volt, hogy még a hölgyek is érdekléstét tanusítottak a nap eseménye iránt. Minden jel arra mutatott, hogy az üdvös válság órája megérkezett. Hallatlan dolog volt Békésvármegyében, hogy az asszonyok is tudni akarják, mit határoznak az urak a generalis gyűlésben. Eddig nem volt másra gondjuk, mint

hogy ily alkalmakra nagy ebédet főzzenek, és zavarba ne jöjjenek, ha az ülés végén a várt néhány vendég helyett, férjeik tíz, husz éhes táblabírói is magukhoz hívják ebédre.

Ott állott a csoportban B... né asszonyság is, s mellette deli szép leánya Rózsa kisasszony, a ki a gyűlés teremének ablakából letekintő ifjunak üdvözletét a legnyíjasabban viszonozta, mintha igen régi ismerősök lettek volna. Kezében fris virágból fűzött bokrétát tartott. Ezzel intett az ifju felé, mintha mondta volna: ime készen várja már a koszoru azokat, a kik ma győzni fognak!

Ezalatt a főispánnak is fölébe ment, hogy az utcán a nép csoportosodni kezd. A kik mellette eddig is a tányérnyalók szerepét viselték, oly ijedt arcvonások kísérete mellett tudatták vele ezt, mintha félni lehetett volna, hogy a következő pillanatban már félreveri a kálvinista templom harangjait, s a gyulai vörössipkás jakobinusok megrohánják a megyeházat.

A főispán azonban boszankodással utasítá vissza hihordóinak ügyetlen fecsegéseit. Éles szeme más, sokkal komolyabb s gyanusabb jeleket kezdett észrevenni a teremben.

A másod alispán, a ki eddig is békétlenül húzogatta panyókára vetett zrnyi-dolmányának nyakszinórját, most már látta, hogy sok uri ember, a ki addig alázatosan lehorgasztott fövel szokott mindenre „helyest“t kiáltani, a mi csak az elnökség táblakarából származott, a mai nap egyáltalában nem tud föllekesedni a követjelentés lehangatosabb frázisaira, sőt mrogoni is kezd, és csóválja fejét, mint a ki a régóta megunt sózjárások helyett elvégre más vidorabb nórá is szeretne hallani. Oda lépett tehát az elnök székehez és sugá a főispán fölébe:

— Illustrissime domine! árulás lappang a vármegyében, s ha nem gyűzünk, mindnyájan az összeesküvők törőbecsünk. Embe-reink elbátortalanodtak, az ellenség szeme pedig úgy fénylik, mintha már markában tartaná a győzedelmet. A követjelentést tíz embernél több nem éljenzte meg, ezek is ugy fészkelődnek, mintha szégyenszékre ültették volna őket. Ne legyek jó proféta, de attól félek, hogy mai naptól kezdve elvesztük Békésvármegyét, s olyan utasítást küldünk Pozsonyba, hogy Bihar, Borsod, Nógrád, vagy Zala sem különbet.

A főispán hitte is, nem is, a mit hallott, de bizván tekintélyének eddig soha meg nem csorbult erejében, megnyugtanni igyekezett az aggódó másod alispánt, és felszólitá, hogy a tegnapi tartott titkos konferencia határozata szerint, a mint bevégzi a főjegyző az olvasást, rögtön keljen fel, és indítványozza, hogy a tens karok és rendez a követ urak jelentését nagy megalégedéssel tudomásul vették s jövőre néze is ragaszkodnak azon utasításhoz, hogy követ urak mindenben arra szavazzanak, a mit ő excellenciaja a Personalis fog a rendezeknek ajánlani.

— Épen e miatt akartam méltóságodat értesíteni — felett szemlétoástmást húzodva, vonakodva a másod alispán — reggel óta remítő kólíka szakgatja belső részeimet, s olyan beteg vagyok, hogy kénytelen vagyok ágyba menni: kérem tehát méltóságodat, gondoskodnék más nálam sokkal érdemesebb szónokról, a ki megtenné az indítványt, mert ime alig tudok már a lábamon állani.

A főispán bámulva nézett a beszélő szemébe. Az első pillanatban fileinek sem akart hinni, hogy azon ember, a ki a megye első alispánjának volt kiszemelve azon esetre, ha a mostani Budára viszik konziliáriusnak, vagy Pestre, a kir. tábla itélöbi-

rának: épen ezen válságos órában eltántorodhatott. Maga is pironkodva nézdelé kordovány csizmajának hegyes orrát, mert bizony nem kellemes állapot, ép. egészséges embernek magát betegnek vallani, a midőn kutyabaja sincs. És ezen ember, a midőn legkedvezőbb alkalma lett volna a legjobban jutalmazott „meritumok“-ra, kapja magát, ott hagyja patrónusait a faképnél, haza megy, izzasztót vesz be, s nyár közepén dunyhák közé temetkezik.

Mindamellét akadt a pártnak egy tekintélyes szónoka, a ki a törvénykönyvből vett idézetekkel és elferdítésekkel bizonyítani igyekezett, hogy az alkotmányt és a haza szabadságát csak ugy lehet megmenteni, ha az országgyűlés elébb megszavazza az adót és unjczokat, s aztán jobbgyi hálával újtatosan várja a sérelmek megorvoslását. Lehet, hogy tán maga még volt győződve állításainak igazságáról, hanem a jelenlevők közül senkit sem téríthetett meg.

Utána a bihari vendégek közül szólott az egyik, még pedig oly pattogós szónoki nyelven, hogy a főispán kortesei is, dacára vezetőjük fenyegető pillantásainak, egy-egy eljött rikantának hozzá.

— És a midőn így a főispán korteséről beszélünk, ezzel már értésül adtuk az olvasónak, hogy a helybeli patikástól adott gonosz szerekekkel fészereztet bor és pecsenye sem volt képes a kortesek emésztő szomiát és csillapíthatlan étvágyát megrotonni. A vezetők ugyan észrevettkék, hogy valaki megrebarázta az ételt és italt, de elég volt azt mondani, hogy az ilyen pikant iz, a nagyuri konyhák tulajdonságához tartozik, s a szegény ember nem merite fertelmes komedenciaának tartani azt, a mi a hatalmas grófk asztalán a mindennapos élvezetek közé tartozik. Már akkor excellens gyomra volt a kortesnek, s ezen jó tulajdonát megtartotta mind e mai napiglan.

A viták részleteit leírni nem e beszély köréhez tartozik. Csak annyit mondunk, hogy a pártok, a korteseked legvalogatottabb s legkétségeesebb fogásait, főleg a vita folyamán alatt vevék alkalmazásba. A fehér tollas párt, a „junctim“-oldal kész volt rá, hogy délután négy óráig is szónokol, s az ellenfél korteseit a szó szoros értelmében kibőjtöli. A főispán-párt kortesvezérei abban hibázták el a dolgot, hogy működési terükben a tisztújítás alkalmával hasznosnak tapasztalt módokhoz folyamodtak. Nem jutott eszükbé, minő változást hozhat a helyzetbe, ha négy öt óráig tartó tanácskozási időt kell a kortes néppel kitartani. A tulajlevő helyen kész ebéd várta ugyan a népséget, de a midőn megkondultak délre a harangok, a népség hasa is követelí jussát, és ékes korgásokkal adá tudtul békétlenségét. A fehér tollas párt el volt készülve ezen különben nagyon is előrelátható esetre, s ötével-hatával vitte ki embereit az udvarra, s ott jól tartotta a laziconyháról került fris bősépecsenyével, s egy palackz türtölet borral. Ugy látszott, hogy a főispán emberei nagyon is méltányolni tudták az ellenpárt vezéreinek ezen győngéd figyelmét, s épen nem aprehandálnák, ha valaki őket is megkínálná. Kapvakaptak ezen a bihari és aradi uraktól vezetett oppositio vezérei, s a másdik oldalról a kit csak lehetett megvendégelték, hozzá tevén azon lelki megnyugtató szolgáló értesítést, hogy hát készen maradjon mindenki azon párt mellett, melyhez szegődött, csak a midőn ezek és ezek az urak beszélenek, rikkantsák közbe, „Junctim!“ Ki ne tenne meg ily csekélységet, egy pár darab izletes pecsenyéért: hiszen ezért az uraság koresmjában felterített ebéd sem marad szégyenben!

De a főispánra nézeve a legveszedelme-sebb válság percezi tulajdonképek csak a délutáni órákban kezdtek bekövetkezni. Hire futamodván ugyan, hogy az ember-émlékezet óta uralkodó párt a vármegyében indulgodik, egyszers csak a zöld asztal körül oly középsorsu nemesek kezdtek előtüne-dezni, a kik eddig a tanácskozásokban soha részt nem vettek. Ezek mint szólaní akarók feljegyezték magokat, s röviden kijelenték, hogy a junctim értelmében szavaznak. Maig is fris emlékezetben maradt, mint indokolta a csabai lutheránus tiszteletes, a junctim ügyének igazságot voltát. Azt mondta: meg van írva a bibliában, adjátok meg a császár-nak a mi a császáré, és istennek a mi az istené. A kegyelmes propositio a királyé, a sérelmek a nemzeté: hogy tehát megadjuk a királynak és a nemzetnek is a mi az övé, nem látom, mi panaszja lehetne egyiknek is másíknak is, ha mindkettőjük dolgát egy-szerre, vagyis junctim pertraktáljuk!

Roppant éljenzés követte a beszédet. A közönséges ember előtt, igen jó argumentum volt ez ad hominem; az okosabbak pedig belátták, hogy az igen ovatos és előrelátó tiszteletes ezen szójáttékkal csak rögtöni át-csapását az oppositio padjaira, akarta elő-füdni.

E pillanattól kezdve az ellenzék győzelmé felől többé kételkedni nem lehetett. Az „a-ulikusok“ elvesztették bátorságukat és önbi-zalmukat, a kétesek vérszemét kaptak, s a kik eddig közönytylel tirték Békésmegye szervilis állapotát, most egy szebb jövő nap-jának közeledtével hirtelen összecsoportoso-dának.

A midőn délután fél-négyre a főispán a kérdést szavazatra bocsátotta, a jelenlevők roppant többsége kiáltotta a „junctim“-ot, s ezzel Békésmegye egy csapásra ki lett mentve a metternich féle leigázó rendszer körmei közül.

A főispán, fogait csikorgatva monda ki a többséget, kapta köcsagtolas kalpagját, kirugta maga alól bársony karszéket, s nagy robajjal, de sokkal kevesebb hü embertől követve mint máskor, hirtelen elkotródott.

(Vége következik.)

Az elefánt a fogságban.

Az elefánt a föld legnagyobb és legerősebb állata, s mégis nemcsak meghódol az ember uralmának, hanem a mi még különösebb, ez óriási állat fogságában a legföltételebb vonalozommal szeretettel is ragaszkodik hozzá. E tekintetben talán csak egy állat mulja fölül: az eb; de az elefánt ragaszkodása, melyet gazdája iránt tanúsít, legalább is egy vonalba helyezhető a loval, sőt azt még fölül is mulja, a mennyiben a vadon növekedett lo soha nem szelidül meg egészen, s ha alkalma akad, újra vad társaihoz esatlakozik; ellenben a megszelidített elefánt ha megszerette gondnokát, soha nem szökik el; ha szabadon bocsátják, újra visszatér, sőt vadon élő társait segít az ember hatalmába keríteni.

Az elefánt-vadászat csakis ily szelidített elefánt segélyével történik Indiában, midőn ezt egész vad elefántcsorda közé bocsátják, s míg a vadak szelid társuk körül időznek, az alatt az emberek az egész tér körül hálóznak. Midőn az elefántok észreveszik, hogy be vannak kerítve, vad dühvel rohannak a korlátok felé, hogy azokat keresztültörjék, de a támasztott nagy lármára, zajra s lövésekre visszariadnak, s a tér középre bujnak össze. Ekkor hátulsó lábaira hurkot vetnek az elefántvadászok, míg a szelidített elefánt orrmánya simogatásával igyekszik vad társa szelidítségét csillapítani. Ennek segítségével fíhoz kötik, egy hogy mozdulni alig képes, s éhezhetik mindaddig, míg magát meg nem adja. Éhség és szomszúság által gyötörve végre elfogadja a felé közeletit embertől az edellet; ha pedig orrmányával csapod, tízes vasat tartanak elébe, hogy egy az elefánt minden csapására egy egy sebet kap, így ellenkésze hasztalanságát látva, megszelidül s

egy év múlva a hasznavehető házi állatok közé tartozik.

Tévednek, a kik a vadon élő elefántot valami veszélyes, dühös állatnak tartják; az elefánt csak akkor támadja meg a véletlenül közelébe tévedő embert, ha ingerli vagy rajta sebet ejt; különben nagyon türelmes, mondhatni félnék állat, azonban a párzás idején a him elefánt könnyen megdühödik, s ilyenkor kegyetlen. Volt rá eset itt Európában is, hogy ilyenkor a már megszelídített him elefánt annyira neki vadult, hogy meg kellett ölni. Azért a kik elefántot tartanak, a nőstény elefántokat többre becsülik. Különböző elefántot szelídített állapotában nem tenyésztik, leginkább azért, mert hosszú fejlődési ideje alatt táplálása sokba kerülne; ez állat teljes kifejlesztéséhez legalább is huszonöt év szükséges, azért inkább vadon hagyják növekedni, s azután tartanak vadászatot rajta.

Az elefánt táplálékát fű, vetemény, gyümölcs, gyökér, szárlal mindennemű növény képezi. Kedvenc eledel a rizs, de azért kisebb fák lombjait meglehetősen erősen ágjaival együtt egyformán jóízű megemészti. A fogságban levő elefánt egymáza szénát is képes megenni egy nap, természetesen tehát, hogy a szabadon levő elefántosordák oly helyeket válasszanak tartózkodási helyül, hol a buja növényélet egy könnyen ki nem meríthető.

Hogy az elefántoknak két főfaja, különböztethető meg, u. m. az afrikai és az indiai, — azt e helyen csak futólag emlíjük. De mind a két faj egyformán tanulékony s bizonyos tekintetben ügyes is. Orrmányaival a legkisebb pénzdarabot, sőt még a tűt is fölveszi a földről, s oda nyújtja vezetőjének. Az afrikai elefánt nagy szerepet játszott hajdan a punok és rómaiak harcraiban, de most már itt Európában ritkább, mint az indiai, mely nem egy állatseregletnél látható. Afrika északi partjairól ez óriási vad most inkább a puszták belseibe vonult vissza, hol a bennszülöttek leginkább csontjárt vadászák.

Fogságában az éghajlat és hőmérséklet iránt nem igen érzékeny, azért ha jól gondját viselik, a föld bármely részére is elvezethető. A gond, melyet az állatszédítők reá fordítanak, még kérges bőrének tisztogatására is kiterjed, s a megszelídült állat nyugalommal sőt némi kedvteliséssel türi, míg felügyelője éles seprűvel tisztogatja (a mint ez képműnks is látható).

Egy kifejlett elefánt rendszeren mintegy 80 mázsát nyom s roppant sulya mellé oly finom ösztönnel van ellátva, hogy gazdája bármily kegyeskedése sem birhatná rá, hogy oly helyre, például egy hidra lépjön, mely nagy sulyát megbirni nem elég erős. Elete némelyek szerint 80 évre, mások szerint 200 esztendőre is terjed; a valóságot alkalmasint a kettő között kell keresnünk; természetesen azonban, hogy erre az életmód és gondviselés nagy befolyást gyakorol.

Az európai állatkertek nevezeteseiben majd mindenütt találhatók elefántok is. Ha a pesti

állatkert kész lesz és megszilárdul, alkalmasint nekünk sem kell messze fáradsunk, ha a föld legértékesebb állatát látni akarjuk.

A budai királyi palota.

A történelem tanúsága szerint eleinte Székes-Fehérvár volt Árpád-kori királyaink székvárosa, koronázási s temetkezési helye, azonban a tatárpusztítás után, hihetőleg nagyobb biztonság s a táj szépsége miatt, a hon ujjáalkotója, IV. Béla király, a budai hegyek egyikén, azon a tájon, hol most Ó-Buda mögött a rokkantak palotája áll, — emelt magának fejedelmi várat, székhelyet; míg leánya Margit számára apáczkolostort állított fel a Budavár szomszédos levő Nyulak-szigetén. — II. Endre idejében Magyarország nádora, Bánk bánnak fejedelmi vára pompázott a szent Gellért-hegy azon ormán, hol újabb időben a csillagvizsgáló torony állott s most a Budát uráló katonai erődd áll.

Budavár és város csak Zsigmond király ural-

kal volt környezve s elkülönítve a tulajdonképi Budaváros többi részétől.

Budavár és város leginkább a 14. és 15-dik század góth izlésű modorában vala építve; s Mátyás a régi görög-római s az akkori olasz építészet és szobrászat remekeivel egyesíté s díszíté azt. Maga a királyi palota épülete több óriási szárnyban terjedt ki mindenfelé, hat magas torony ragyogván tetején. Az árkolaton át oszlopok hid vezetett főkapujához, mely fölött a vár alapítója, Zsigmond király ércszobra állt; az épületek homlokzata, a többi kapu s ajtó fölött is különféle faragványok, jelentős domborművek, feliratok, czimerek, diadalmi jelek pompáztak. A palota több részét egyszerű oszlopsorok, márványlépcsők, erkélyek, kúpos födelek, egész tömkeleg képezett folyosók, sikátorok díszítették. A palota egyik homlokfalának tetején Mátyás szobra tündökölt hősi fegyverzetben, jobbán atyja, a keresztényiség védpaíza, a török félelme, a hősök hőse: Hunyady János, balján a gyalogos véget ért László testvérének szobrai büszkélkedtek, mi a három nagy Corvin méltó dícsőitése képezte.

A palota előtti fötéren Herkulesnek erőt és hatalmat jelentő óriási szobra állt, míg másrésztől kellems fasorok közepett halastó terült el s mesterileg készült márványmedenczés kutak emelkedtek Pallasz, Apolló és Diana szobraival.

A fejedelmi csarnokok sorában Mátyás világhírű könyvtára és műgyűjteménye egy külön dísz épületben állott. — Az országos főtisztviselők, a várbeli egyházak főpapjai s az udvarnokok számára a királykülönolvasz izlésű épületeket emelt. A vár és királyi palota legszebb kiegészítője a fejedelmi díszkert vala, mely a mostani rácz és Krisztinaváros felé terjedt ki, s jó izléssel rendezett fasorai, virágcsopordái közt márványból

épített nyaralók, képtermekek, szobrok, tavak, szökőkutak, vízuhatagok, Ázsiából s Afrikából hozott vadállatok tanyái, madarak kalitkái tündöztek föl. E nagy terjedelmű várkertében a mostani ráczfürdő helyén állt a keleties pompa és kényelme minden kellékkel ellátott királyfürdő, melybe a várból befödött sétány vezetett.

A királyi palota belső részeit műizlés, fény és pompa tekintetében méltán lehetett Európa leggazdagabb kincstárának nevezni. A festvényekkel elborított falak ives boltzatai, valamint a butorok is nagyobbára aranyozva voltak, s a Hunyady-nemzettség czimere, a szájában aranygyűrűt tartó holló, majd mindenütt feltűnt. Az oszlopzatok közt s a falak üregeiben márvány-szobrok féhéreltek; a szines ablakok s mennyezetes nyoszolyák körül drága függönyök s a padolaton szép szőnyegek hullámzottak.

Különösen az ugynevezett római terem a fényűzés egész pompájában tüköröz vissza; itt a régi világ istenei s hősei remek szobrokban voltak felállítva. Mátyás király drága fegyvereit, nemes kővellek kirakott díszlőnyeit, művészi becsű edényeit, arany-, ezüst készleteit, akkori

írók állítása szerint 50 társzekér sem bírta volna el. Csak egy, drága kővellek kirakott fesztülete 45,000 aranyat ért. A király asztalánál arany-, ezüst-edényekkel, arany-, ezüst- és bronz- és kristályserlegekkel itták legemesebb tüzboraink nek-tárcseppjeit. Udvari lakomák s ünnepélyek alkalmával a karzatról zene harsogott, míg az énekes kar nemzeti dalokkal lelkesíté s mulattatá a jelen-voltakat. Ilyenkor a válogatott szépségű hölgyek táncza, színészek és színésznők, az alakoskodók, tréflők földerítő játéka sem hiányzott. Férfiasabb időtöltést nyújtott a hősie bajvívás, lö- és kocsivérseny, s mindenféle erőt s ügyességet kiütető gyakorlat, melynek jutalmát azon idő szak kalandoros lovagai a hölgyek gyöngéd kezeiből vették.

Azonban, mint említettük, a vár legnagyobb kincse az időben Mátyás király könyvtára volt, mely a vártemplom mellett levő két teremben őriztetett. Egyik terem a görög, másik a latin, magyar, német, olasz, szláv stb. könyveket foglalá magában. A király főképen a díszesen, kézzel írott és festett könyveket szerette s a könyvtár főbecse épen abban állott, hogy hibátlanul és szépen irt könyvekkel bővelkedett. Bál Mátyás szerint a király évenként 80,000 aranyat költött könyvtárára. Anyai bizonyos, hogy a kötetek száma 50,000-re ment, s hogy egynek árát alig lehet 50 aranyánál kevesebbre tenni, a mi összesen 2 1/2 millió aranyat képviselt volna.

E könyvkincset a későbbi királyok alatt gyakran megtizedelték, részint királyi parancsra, részint az örök értelmetlensége és gazsága folytán. — Mily megbecsülhetetlen kincs volna ez napjainkban!

Szoliman török császár első megjelenése Budán még nem igen nagy kárára volt sem a várnak, sem a palotának és könyvtárnak. — Többet ártott mindezeknek 1527-ben Zápolya János és párthiveinek kivonulása, kik Ferdinánd seregétől szorongatva, Budát elhagyták s ez alkalommal minden becsesebb ingó jószágot magukkal vittek. — A vár és kir. palota legtöbbet szenvedett a gyakori ostromok és török hanyagság által. Egészen rommá változtatá pedig az 1686-i utolsó ostrom, mely Budáról a törököt végképi kuszította. A romdűledék hosszú időköz, érintetlenül hevert azután, a nélkül, hogy valakinek eszébe jutott volna, helyébe valami újat állítani. Első volt a budai várparancsnok, báró Regal, ki 1715-ben, felsőbb helyről érkezett helybenhagyás következtében a dűledékekbe lakható épületeket állíttatott össze. De ezután ismét nem gondolt velők senki. Mintegy 30 év telt el ismét, míg gróf Grassalkovich akkori kamaraelnök újra szóba hozta e tárgyat, sőt 1748-ban részletes tervet is terjesztett Mária Terézia elé.

Grassalkovich kedves embere levén a királynőnek, ez a kivittt egészen reá és másik kedvezőre, gróf Pálffy János nádorra bízta. A nádor körlevelekben segedelemre szólítá a főurakat, vármegyéket, városokat, s a segélyösszegek bőven folytak be, úgy hogy a maig is fennálló új kir. palota alapköve 1749. május 13-án ünnepélyesen le is tetetett. A befejezés az időköztben kitört porosz háboru miatt sokkal később történet meg, sem mint tervezve volt. — A kész új palotában 1770 óta a St. Pölten városából a magyar nemes leányok nevelése végett az országba hívott angol kisasszonyok (apáczák) szállásoltak, de 1780-ban II. József császár, mindjárt utral-

dása kezdetén, kiharancsolta őket onnan s a palotát (1780. jun. 25.) a N.-Szombathely ide áttett királyi egyetem föglálá el. Négy év múlva ez is kihurcolkodott innen s ekkor a palota ismét üresen állott mindaddig, míg a nádorrá választott Sándor főherceg bele nem költözött. Utána József főherceg és utóbb István főherceg nádoroknak szolgált lakásul egész 1848 ig.

A mostani várpalota koránsem oly egyszerű ugyan, mint Mátyás király idejében volt, de azért mégis valóban fejedelmi lak s szerencsés fekvésénél fogva egyike a legígézőbb pontoknak messze földön. E palota most egy a Dunára s Pestre néző főépületből s két szárnyból áll, s e három rész képezi a téres vártér (m-lyet képünk ábrázol). A balszárny egyik részét a várkapu képezi, s e szárny második emeletében őriztetnek az ország ékességei, u. m. a sz. korona, a királyi pálcza, alma, kard, palást, saru és harisnya. E tárgyak mindig a kir. nádor, primás, s a két koronaőr pecsétjével lepecsételt vasládában tartattak és csak a koronázás előtt és után tétettek ki közszemlére. A palota melléköpületeihez tartoznak: a várprepost lakása, a várörög tanyája, lovarda, kocsiszín, istállók stb. Legszébb része azonban a várhegy délkeleti oldalán elnyúló, bájos kilátással bíró, s most is nagy gondnal ápolvt várkert.

A vártemplom 1769-ben készült el s Mária Terézia születése napján Migazzi bíbornok által

zöldvények részint csak szóbeliek valának, vagy is közös belenyugvás után kötötték, részint írott zöszödmények váltattak ki kölcsönösen; ez utóbbi rendszeren a jelen volt tanuk pecsétjével is hitelesítették. Ekkor a völegény arjának zálogul (archa) jeggyűrűt adott (annulum pronubum), a korábbi időkben, mint Plinius említi — csak vasból, később azonban a jeggyűrű rendszeren aranyból volt.

Ily előzmények után meghatározottat, még pedig gondosan kinézve a nap, melyen az egybekelési ünnep volt tartandó; mert némely napok a házasságra nézve baljósulnak valának, mint például minden hónap Kalendája, Nonája, Idusa s ezeket közvetlen követő napok, aztán május hava egészen, továbbá az ugynevezett Parentalia és Salium ünnepe.

A házasságra lépés három módon történt, s így mintegy három nemű házaseslet létezett, a szerint, a mint a felek szorosabb vagy tágabb törvényes viszonyba léptek egymás közt.

A házasságra lépés egyik módja volt az ugynevezett usus, vagy együttélés, melyben bár hiányzott a formaszéri törvényes szentesítés, de azért az ilyszéri házasság, a mennyiben az megtartá szentesítését s tisztaságát, eléggé szokásos volt s tisztellettelennek tartott. A család életre lépésnek második, egyszerűsmdn legtrövényesebb és tisztább módja vala a *confarreatio*

vagy tulajdonképi házasság melyben a felek, tanuk hitelesítése mellett, a pontifex jelenlétében kölcsönös hűségi esküvel kötötték egymáshoz. Végül a harmadik mód vala a *coemptio* vagy *szinleges házasság*, azaz a nő formaszéri pénzbeli kikötés igérete mellett esett a férj hatalmába.

Mi magát a tulajdonképi házassági ünnepélyes szertartást illeti, mellőzhetlen szokás volt mindenekelőtt a madárjósolat megtartása, még pedig egész hozszadalmas ünnepélyességben; e nélkül egy házasság sem tartott volna elég szerencsésnek. Majd Junonak, mint a házassági

A budai kir. palota udvartere.

szenteltetett fel. A templom belsejét igen díszes frescofestmények ékesítik. A mellette levő Zsigmond-kápolnában őrzik Sz.-István király jobbát.

A sokáig romban hevert s elhagyott budai kir. palota régen nem látott oly fényes napokat és zajos életet, mint a minőknek most örvend, midőn a felséges uralkodó pár hosszabb időre Budára tette át fényes udvarát. S országzszerete csak egy az ohajtás, vajha az új fényvel a boldogság és megelégedés napjai is felvirradnának!

Házassági szertartás a rómaiaknál.

(Farsang utáni olvasmány a régi szokásokról.)

A tulajdonképi házassági szertartást, mint ma, úgy a rómaiaknál is, bizonyos események előzték meg; ilyen volt mindenek előtt a *megkövés*. A házasulandó nevezetesen a leányt, kit elvenni akart, szülőtől vagy gyámjától megkérte, azaz mint akkor kifejeztetett: az ille-ő szülőkkel bizonyos szerződvényre lépett (stipulabat). Ha a megkövés a szülők beleegyezésével találkozott, a leány eljegyztetett (spondabatur). A szülők s házasulandók között létrejött szerződészerü kölcsönös megegyezés *sponsaliának*, *jegyváltásnak* neveztetett s míg e kölcsönös egyezkedés lefolyt, a férfi *sponsus* (völegény), a nő *sponsa sperata* vagy *menyasszonynak* hivatott. A házassági szer-

tetés védtenasszonyának, tétetett áldozat, melyben különösen az áldozati állat *epéje* tétetett az oltárra, mely eljárás a házaselek kizárólagos hűségét s egymásköztü tiszta szeretetét s a házaseslet keserűségének megsemmisítését jelképezte. Ezek után a menyasszony hája *gerely-hegygyel* választottat el, vagy azért, hogy a házasságból születendő nemzedék harcias erőteljessége jeleztesse, vagy mert a gerely Junó tiszteletü jelvénye volt, vagy mi leginkább hihető, a *sabiniai hölgyrablás* emlékére. A menyasszony ezek után megkoronázottat s gyapjuóvvel fűzetett át, melyet később a völegénynek állott szabadságában leoldani. Midőn már a nő ekként felékesítettett, az anya vagy valamely közel nőrokona karjai közül — *elragadtatott*; részint a látszólagos vonakodás s a férjhez menéstől természetesen szégyenkedő nő szemérmeteskedés kedvéért, részint a sabiniai hölgyrablás emlékére. Így a nő este-fel a férj házához vezetették; e metében három gyermek kísérete a menyasszonyt különösebben, kik közül egyik kezében égő fenyőfállyal vitt, a másik kettő pedig az új házasságot vezette karján. Ezekon kívül az arát több leánybarátai, *orsóval* és *fonállal* kezökben, követték, mintegy a legfontosabb házínői foglatosság jelvényül, mert a római nőknek a szövés-fonás volt a legszébb s egyszerűsmdn legfontosabb munkakörüik, úgy hogy ebben kitűnni szép megtiszteltetés s nagy érdem vala; így például egy *Lucetia* nevé

T Á R H Á Z.

Irodalom és művészet.

(Az akadémia 200 aranyból álló nagy jutalma) a Marczibányi-féle 50 aranyas díj, az 1866-iki nagygyűlésen az 1859—1864 év végeig megjelent philosophiai és paedagogiai munkák legjelesbjeinek lesz odaítélendő. Azért a titkok, Arany János, fölszólítja azokat, kiknek e körbe eső munkái nyomtatásban megjelentek, hogy munkáik egy egy példányát hozzá april végeig be kellíteni sziveskedjenek.

— Rapos József, mint a gr. Brunswiuk Teréz képméne és könyvének kiadója, jelenti, hogy a képet eddigi előfizetőinek már megküldötte; a hozzá tartozó „Emlékönyv“ később fog megjelenni. Addig is megrendeléseket a képre és könyvre folyvást elfogad 3 frtyál; kerettel s tiszta fehér üveggel 5 frt. 50 krával; ládával együtt pedig 6 frtyál. — Megrendelhető a fennevezett kiadónál Pesten (Teréz város, Valero-utca 1 sz.) és Ildényi Károly aranyozómaster boltjában (a Dorottya-utczában.)

(„A szolgabírók és megyei esküttek hatásköré és teendői.) Irománypéldákkal. Irta Kassay Adolf. Ily című gyakorlati becsü kézikönyv jelent meg a napokban Pesten Stolp Károly kiadásában. Ára 1 ft. 60 kr.

(Hugo Viktor egy új regénye) fog nem sokára megjelenni magyar fordításban, még pedig az eredeti francia kiadással egyidejűleg. Címe: „A tenger munkásai.“ A kiadás jogát Ráth Mór vállalkozó szellemű kiadó szerezte meg 1000 ftért s fordítását avatott egyének eszközik. A regénykedvelők előre is nagy élvezeteket készíltnek.

(„Testgyakorlattan.“) Azon „Testgyakorlattan“ című könyv, melyet többek után szabadon, saját gyakorlati tapasztalataival bővítve, 178 képpel, Zimányi József, a kalcsburgi növelde testgyakorlat-tanítója szerkesztett, Grill könyvkereskedésben és általa minden könyvtárusnál, ezenkívül Clair Ignátus testgyakorló tanár úrnál (5 pacirta-utca 18. szám alatt, a. n. muzeum mögött) kapható. E tankönyvet utolaj ajánljuk a szülők, nevelők és intézetek figyelmébe, mert a könyv szakértők ítélete szerint nem csak tartalma tekintetben a korszerű s művelt nevelés igényeinek felel meg, hanem irodalmunkban mint szak-könyv egyetlen a maga nemében. Ára keményen köve 1 ft. 50 kr.

(Hangverseny a vígadóban.) A magyar zenészegegyes-egylet javára Abrányi Kornél, ma febr. 18-án este nagy hangversenyt rendez a városi vígadó termében. Közre fognak benne működni: Carina Anna k. a., F.-Munkácsi Flóra s Pauline assz., Füredi Mihály, Reményi Ede, Székely Imre, Szerdahelyi Kálmán, s a pest-budai dalárda, Zimay László igazgatása alatt. A zongora kíséretre Mosonyi Mihály, Zimay s Plotónyi Nándor vállalkozott. E hangverseny a legjobb erők közreműködése következtében jótékonyágán felül művelés is kínálkozik, azért figyelmetjelük reá a zenekedvelőket.

Egyház és iskola.

(Gyászmisék Deseuffy Emilért.) Szegeden is ünnepélyes gyász isteni tisztelet tartották e hó 8-án az akadémia elhunyt elnökeért, melyen nagyszámú közönség volt jelen a plébánia templomban, hol Kreminger Antal prépost teljes díszben pontifikált. — Liptó-Szent-Miklóson e hó 24-iken fognak gyászmisét tartani.

(Az eperjesi ág. hitv. ev. kollégium építésére) Pest város tanácsa 100 ftot adományozott.

(Bábszínház előadások.) A m. kir. pesti egyetem a szülősi előadások nyári szakja f. é. márcziushó 1-én veendi kezdetét; előadási nyelv magyar és német.

Ipar, gazdaság, kereskedelem.

(A gyümölcsfák nyelésében) és művészi idomításában ismert szakértő Lukács Sándor új megkezdői gyakorlati előadásait tulajdon mintakertjében R. Palotán, hóva a vasuti vonat Pestről d. e. 10 órákor — és vissza d. u. 4 1/2 órákor indul. Kedvező idővel rendszeren minden vasárnap részt vehetni az előadásban személyenkint 1 ft díj mellett, az egyetemi ifjuság díjmentes. Ez alkalommal figyelmetjeljük a t. közönséget a nevezett mintakert több mint 1000 legválogatottabb fajú pomologgyűjteményére, melyekből ojtógák darabonkint 5 krával ugyanott a tulajdonosnál megrendelhetők.

Közintézetek, egyetek.

(A magyar tudományos akadémia) bölcséleti, törv. és történettudományi osztályának e hó 12-ikén tartott ülésében először is Purgstaller József r. tag értekezett „az idealizmus érvényéről a tudás körében.“ — Utána Kubinyi Ferencz tisz. tag a zborói várát és környékét ismertető, a hely színén készített rajzokkal illusztrálva. Zboró történelmi nevezetességü régi vár, mely a 18-ik század elején hazánk történelmében jelentékeny szerepet játszott. II. Rákóczi Ferenc innét szabadult s menekült ki Lengyelországba, honnét 3000 főnyi sereggel tért vissza Munkács vidékére; 1703-ban Zboron a történelmi hírességü hársfa alatt írta alá manifestumát, melyben a nemzetet a szabadságharcra fölszólította. Ittanácskozott hivel a haza megmentésére, innét indult csatára. Főleliti hogy a mai Zboró még 59 hársfat mutathat föl Rákóczy idejéből, megvan még a nevezetes hársfa, melyet Aspermont, Rákóczy sógora, különösen nagy becsben tartott, és bemutatja Zboró várának térrajzát. A vár 3—4 sánczjal volt körülve, fölönül híddal volt ellátva, bástyafalakkal még ma is főállnak, ablakai s lőréséi még jól kivehetők. A bemutatott rajzok Rákóczy löstállódját, mely 100 löra volt építve, a löstálló kapuját, az udvari templomot, kriptát, harangot, a zborói plébánia templomát, és a vártól néhány 100 lépésre nyíró kápolnát ábrázolják, melyet a nép „Serédi kápolnájának“ nevez maiglan, azon monda szerint, melyt az tartja, hogy midőn Serédi ez ősi várát Rákócynak, ki érte saját arczképpel ellátott 30 ezer aranyat ígért, átengedni volt kénytelen, távoztaiban meg egyszerű visszatekintett összerogyott. E helyen épült e kápolna, melyet ma is Serédi-kápolnának neveznek. — Végül Hunfalvy János olvasott föl egy inkább a term. tud. körébe vágó értekezést „a talaj vízállásáról.“ — Ezután a titkok föllolvasta a statisztikai bizottság ülésének jegyzőkönyvét, mely szerint a statisztikai bizottság az elhunyt Desseuffy helyébe elnökeül Lónyay Menyhértet választá.

(A jó példa követőkre talá.) Testvérle-punk, a Polit. Ujdonságok f. évi 1. számában a vasmejei körmendi iparosok önszégelyző egyeték ismertetését közölte. Ez által buzdította, az esztergomi iparosok szintén hasonló célú egyesület alakítását tüzték céljokul s azonnal fölkérték körmendi iparosaikra, hogy egyeték alkapszabályait tájékozásul velök is közölni sziveskedjenek. Ugy vagynak értesülve, hogy a körmendiek azonnal egész készséggel teljesítették a kívánatot.

Balesetek, elemi csapások.

(Három gyermek megégése.) Nagy-Károlyban febr. 3-án szíveható baleset történt. Egy kocsin, hogy dolga után láthatosan, három kis gyermekét magukra hagyva a szobába zárta. Valószínű, hogy a legnagyobbik (4 éves) gyermek a gyufával mulatott, mitől az alattok levő szalmazsák meggyuladt. Mikor a füstöt kívülről észrevették, s ajtót, ablakot beverték a szobába rohantak a segítőik, akkor már mind a három gyermek megfulva s összeégyve találatot. Másnap mind a három gyermeket egy koporsóban temették el. Rettentő intő példa az anyáknak!

(Két gyilkolási eset.) Nagy-Károlyban Dopler József 70 éves földmivelőnek Fecser György nevű vejeval már régóta sok baja volt. Az utóbbi egyre követelte amattól „jussát“; az öreg pedig mindig azzal biztatta, hogy majd kiadja, ha meghal. Az alaváló vő ez időt nem tudta bevárni, hanem febr. 4-én reggel 5 órákor az ipja házára ment s ott a szegény öregbe ugy bele ütődött hogy nagy kést, hogy az rögtön szörnyet halt. Az elvetemedett gyilkos a törvény kezében van s várja az érdemlett büntetést. — A másik eset szintén N.-Károly vidékén egy szomszéd helységben történt febr. 1-én, a midőn egy lakodalmalkalmával egy szabadságos katona egy Bartha Mária nevű 18 éves szép hajadont pisztolyával ugy lött hátra, hogy ez 9 nap múlva meghalt. A gyilkosság oka az volt, hogy a leány nem akart felesége lenni a legénynek.

Mi újság?

(Legfelsőbb adományok.) Ö Felsege a bu-dai evang. hitközségnek, iskolái rendezésére 200 forintot, a Pestmegyeben fekvő Moogyoród helységebeli ev. egyháznak iskolája fölépítéséhez 200 ftot, — a Somogy megyében fekvő Köröshegy helységebeli helv. hitv. egyháznak pedig az 1862. évbent légett templom és paplak felépítésére fordított költségek fedezésére 300 ftot adományozni méltóztatott.

(A második bál az udvarnál) e hó 13-án volt a budai kir. várpalotában, melyre közel öt-százan voltak hivatalosak. A fényes társaság, ragyogó nemzeti díszöltönyökben, ősze is gyülekedett, de a bál királynője hiányzott, ugyanis Császárné Ö Felsege gyengélkedvén, nem jelenhetett meg. Ö Felsege a császár 8 órákor jelent meg a tánczvizgámban, mely éjfélig tartott.

(A miniszterek Budán.) Most péntekre az összes minisztereket Bécsből Budára várták.

(A farsang temetése is megtörtént.) Az idei farsangot, mely tarika bohóságaival és fényes mulatságaival oly változatos volt, egy álarcos bál fejezte be a vígadó termében. Minden temetés szomorú, azért nem lehet csodálni, hogy a farsang temetésén is, midőn koporsókat éjfélkor bohócs menettel s gyászdinndó mellett hordozták körül, aránylag csak kevesen voltak jelen; ezeken sem lázozott a kedv rózsaszíne, s nem ok nélkül támadt az emberben az a sejtlem, hogy bizony bizony sokan lesznek, a kik az ideai farsangot megbőjtölik, ha mindjárt akadnak olyanok is, a kik a böjtöt elfársangolják.

(Ó-Budán) az ideai farsang folytán két izben rendeztek jótékony céllú bálokat. Az első ó-budai sütőmaster Patz Henrik rendezte s a tiszta jövedelem az ottani evang. iskola javára fordította. A másodikak Cserepes János, a magyar bajóások művezetője, Főrís Mihály asztalosmaster és Mészáros Máté ácsmester rendezték. Ennek tiszta jövedelme 69 ft. volt s az ó-budai ref. templom beldísztésére fordították. Az utóbbi bálban, a vígadó kellemes meglepetésére, a kerület országgyűlési képviselője, Acs Károly is megjelent s nagy kitüntetéssel fogadtatták.

(Holbesz József mint kiadó) egy könyvmatu kép négy példányát volt szerencés Ö Felsegének átnyújthatni, mely kép Ö Felsegeiket Pestre bevonulását ábrázolja. Ö Felsege e képet elfogadta s a nevezett kiadó megjutalmazta.

(Bicskéről írják.) hogy ott a helybeli dalárda, szükségleteinek beszerzése végett, f. hó 3-án zártkörű táncszertélyt rendezett, mely nem csak a dalárdának szép hasznót hozott, hanem képelesen is folyt le, a mennyiben az egybegyült szép számu válogatott közönség kivilágos kivraddig vígan mulatott; — szünőra alatt a dalárda énekelte néhány dalt a közönség egyhangu meglégedése mellett.

(Népszerű előadások a természettudományok köréből.) A magyar természettudományi társulat elhatározta, hogy pénzerejének növelése s a természettudományok átáloásítása tekintetéből, a böjt alatt 3 esteit rendez, febr. 17, 20 és márczius 3-dik napjain, szombaton este 7 órákor kezdve. Az előadások sorozata következő: **Február 17-ikén:** 1) A villamdelejség erőművi hatásáról, kísérletekkel felvilágosítva. Előadja Sztoczek József, műegyetemi igazgató. 2) A fényképezés magnesium-világításnál, kísérlettel. Előadja Paragah Gedeon, keoskeméti főgymsasiumi természetjáró, — Február 24-ikén: 1) Az égből hulló kövek, mutatóanyagokkal. Előadja Szabó József, egyetemi tanár. 2) A legnagyobb hideg előállításának módjairól, kísérletekkel felvilágosítva. Előadja Vendtich Károly, műegyetemi vegytanár. — **Márczius 3-án:** 1) A keleti, névszerint mohammedán nékrlőn Persiában Török- és Tatársországban. Előadja Vámbéry Armin, egyetemi tanár. 2) A légnemű testek égési tűneményeiről, kísérletekkel felvilágosítva. Előadja Than Károly, egyetemi vegytanár. Az előadók, a nemes célt tekintve, előadások tartására a társulat iránti tekintetből szivessegebből vállalkoztak.

(Megtért kívándorlók.) Eperjesről írják, hogy azon iparos s kereskedő családokból, év egyének-ből kik tavaly Északamerikában kerestek jobb házat, néhányan már visszatértek. Figyelemreméltó, hogy azon családoktól, mely legutóbb vándorolt ki, egy házi kutya Hamburgban elmaradván, 5—6 nap után kifaradva és kiehéve hazá érkezett. Kocsin ment, gyalog jött, s a mi legfuresább, sehoh sem tévesztette el az utat, különben nem tehette volna meg oly rövid idő alatt.

(A St. Genoi's-féle sorcsjegy nagygyere-ményét.) Ö Felsege 20,000 forintot, a legközelebbi húzásán Angyal Pál pécsi képviselő nyerte meg.

Melléklet a Vasárnapi Újság 7-dik számához 1866.

— (A vízvezeték ügyében) gróf Szapáry Antal elnökelete alatt tartott ülésben Erlanger báró terve a vízvezetési bizottmány által egyhangulag elfogadtatták. E tervek szerint a nevezett bankháza város kétharmadát vízzel ellátja, és a 2,200,000 frtra becsült mű kivételét magára vállalja, ha a részvényetke egy harmada itt helyben íratik alá, és ha a vízzel ellátandó városnegyed háztulajdonosainak kétharmada a viznek legalább egy éven át leendő hordatására megköteli. Erlanger báró e kis határidővel beéri, miután tudja, hogy az, ki egy évig a jó vízhez hozzá szokott, arról egyhamar le nem mond.

SAKKJÁTEK.

320-dik sz. f. — Kohtz és Kockelkorntól.

Sötét.

Világos.

Világos indul, s 4-ik lépésre matot mond.

315-dik számu feladvány megfejtése.

(Márki Istvántól, Pesten.)

Világos. Sötét.

1. Va2-f2. Fc8-d4+
2. Ke3-d3. Fd4-f2.
3. Hh5-g7. tetz. sz.
4. Hg7-e7mat.

Helyesen fejtették meg. Vasárpénzen: Fülöp József. — Miskolcra: Csehte József. — Pozsonyban: Csery Gábor. — Pesten: Cselkó György.

Szerkesztői mondanivaló.

8088. Dees. M. L. Az új közleményvettük. Egyuttal újabb kérdésintézetet, mely az ottani Kucsmaszikla ismeretetését illeti. A rajzot bírjuk, s számolhatunk-e magyarul szövegre?

8089. Ipolyás. T. K. A könyv megjelenéséről még eddig nincs tudomunk. Tévedés lesz a dologban. De utána járunk; az elküldés különben hivatalosan is meg fog történni.

8090. Hanva. A keresztbűtáses küldemény azok után, a mik történtek, nem látszik többé szükségnek. De a „világító torony“ újabb felajánlja valóban követésre méltó példját.

8091. Magyar tárczairók. Beestüljük a fiatal Pegasus szárnyalási törekvéseit s hódolati kísérleteiben nem akarjuk megzavarni. Idővel — reméljük — ugy is megismerünk a nézetek. Addig is a felhasználás magasztalás lexicon pótlaknál ajánljuk még illó helyen leendő alkalmazásul a következő szavakat: nyelge kaczkérkedés, magyartalanóság, felületesség és léhaság. Kisebb nagyobb diltuatióban ezek is ott találhatók.

8092. Felegyháza. K. B. I. A lovél egy lélektanilag is érdekes nyilatkozvány s bátasát reánk el nem téveszt. De bocsánat, mégis csak inkább magán úgynek szeretnénk nézni, mely a nyilvánosságba kerülve minden zömbécsztól megfosztandók. Elküldjük-e egyenesen az illető kézbe?

8093. Kolozsvár. V-nak. Az arezkép ellen elvilég nincs kifogásunk, de megvalljuk, a tárgy ismeretlen előtünk s csak látás után szólhathatunk határozottan. A másikra nézve az „egy nyomott ívet“ a tárgyhoz mérve kissé soknak tartjuk. A má nem lenne arányban egyéb ily tárgy közlé-

seinkkel. De talán rövidebben is el lehetne azt végezni, a mint t. i. közleményeink sokasága és terünk szűk volta parancsolja? — Az utóirat kérdését megfajteni még eddig nem állott hatalmunkban.

8094. S. A. Ujhely. Z. J. A küldött képek egyelőre nem ígrhetünk helyet. Később azonban reá kerül a sor. 8095. Bódd. H. Tehát a levelben talált I krajczárt a k... i postahivatal szeszélyének köszönhetjük, mely kénye kedve szerint bontja fel a leveleket, ráfogván azután, hogy krajczár volt benne? A hihetetlennek látszó eset egész figyelmünkkel felhívta s meg fogja érdemelni, hogy az illető helyen komoly vizsgálatot sűrűssünk.

8096. Arva juhász. — Ajcsa Ferke. — Az új honi dalosokhoz. Ártatlan stlygakorlatok, melyek egy költsézettenárt talán kihozhathának türelméből. Mi már ed-zettek vagyunk; nem történt semmi bajunk.

Nyilt tér.*)

— (Felhívás.) Alólirt, a néhai pesti cs. kir. országos főtörvényszék felhívása folytán, a volt kunszentmikklosi cs. kir. kapitányi hivatalnál, még 1860. évbén s o. é. forintot fizettem elő egy jogtudományi munkára, melynek czélya volt, össze-szedni azon magyar törvényeket, melyek az osztr. p. t. k. hatálya mellett is folyvást érvényben maradtak. A munka szerzőjeil emléketem szerint Fűger Miksa, az erdélyi orsz. főtörvényszék alelnöke hirdettetett, kitől 1859-ben jelent meg a „Beiträge zur Reform des gerichtlichen Verfahrens in dem österreicherischen Kaiserstaate.“

Mintogy azonban a hirdetett munka soha meg nem jelent: ohajtanék e tárgyban felvilágosítást s előfizetett pénzemnek visszatérítését. — Kun-Sz.-Miklós, febr. 10. 1866.

Kovács Zsigmond, köz- és váltóügyi ügyvéd.

— Válaszol a debreczeni kufurás ügyében. Debreczeni kufuró Matkó Ferencz ur a „Vasárnapi Újság“ f. é. 5-ik számának „Nyilt térrövatában, a debreczeni kutakról elmélkedvén s a furrott kutaknál alkalmazni szokott fa- és vascsöveknek egymás feletti elnyeiet fejtegetvén, ugyan-akkor lapunk tudósított, olyakért támadja meg, miket ez nem is állított, nevezetesen, hogy Debreczenben oly kut készült, melyhez hasoul nincs és „hogy azon kut már vegyianyag megvizsgáltott.“ Bizonyosan farkas-hányog lehet. Matkó ur szemén, hogy olyasmit vélt lapunkból kiolvasni, mely abban nem állott. Az elsőre nézve lapunkban az volt írva: „A Richárd apát által kijelölt helyen új mador szerint megkezdett és sok költséggel és akadályok közt folytatott kufurálás elvgre szép eredményre vezetett, jelesen 52 és 1/2 öl mélységről óránkint 80 akó vizet szolgáltat s dus érre jutott le a vascsövet.“ A másikra pedig ez állott: „E kut vize, — mint halljuk — jelenleg vegyiany vizsgálat alatt áll.“ (Tehát, akkor még nem volt vizálgála!) A mi pedig tudósítottk azon állítását illeti, hogy a kérdéses kut, minden itteni furrott kutnál jobb vizet szolgáltat: arról mindenki, ki ama kut vizét izelék, tanusgott tehet. Egyébiránt megszujuk Matkó urnak, hogy a szükséges adatokat erre nézve, az e kut furatása feletti ügyeleveltel megbízott városi mérnökegytől nyerte tudósítók, tehát illetékes helyről. Végül Matkó urnak izetlen furcsalkodására csak annyit jegyzünk meg, mikép szerfelett örvendünk, hogy az általa érintett mezőn természeti szótőnének megfelelő tápot nem talál. — Kelt Debreczenben 1866. febr. 8-kán. A „Hortobágy“ szerkesztőségé.

* E rovatban közölt cikkekért csupán a sajtóhatóság iryvatban vállal felelősséget s a szerk.

Melléklet: Mai számukhoz van csatolva a gazdasági és kertészeti országos Bazár ezidei megvák s növények első ar-jegyzéke.

TARTALOM.

Mikó Mihály (arezkép). — A napugarak. — Temetésnél. — A kortes-világ eredete (folyt.). — Az elefant fogságban (képpel). — A budai királyi palota (képpel). — Házasági szerződés a rómaiaknál. — A mákfélék s a mákony. — Mult századbeli magyar hósk. — Az ember művei és a természet művei. — Egy levél a „Murnáyi Vénus-tól. — Egylevel. — Tárház. Irodalom és művészet. — Egyház és iskola. — Ipar, gazdaság, kereskedelem. — Közintézetek, egyetek. — Balesetek, elemi csapások. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Sakkjáték. — Szerkesztői mondanivaló. — Nyilt tér. — Heti-naptár.

Feloldó szerkesztő Pákh Albert. (Lak. magyar-utca 1. sz.)

HETI-NAPTÁR.

Hónapi és hetinap	Katholikus és Protestáns naptár		Görög-orosz naptár	Izraeliták naptár	N a p			H o l d			
	hossza	kel			nyug.	hossza	kel	nyug.			
18 Vasár	61 Simon, Flár.	G1 Inocov.	6 B Sáro, vaj.	Adar, Ros.	329	37	3	5	27	4	9
19 Hétfő	Mans. püsp.	Zausa	7 Héti vége	3	30	37	7	1	5	28	24
20 Kedő	Eleuther püsp.	Eukróri	8 Tivadar	5 Jozsafát	331	38	5	29	38	34	13
21 Szerd.	Eleonor. Kánál.	Eleonóra	9 Nicomphor	6 Jzsa hal.	332	38	6	58	31	52	47
22 Csüt.	Péter székfok.	Uzong, Péter	10 Szíropus	7 Bajt, Mo.	333	39	6	59	33	65	51
23 Pént.	Jézus sz. töv.	Rómána	11 Váru vért.	8 Bádünnep	334	39	6	54	35	80	46
24 Szomb.	Mátyás apost.	Mátyás	12 Melet	9 23. Sab.	335	39	6	52	36	94	30

Hold váltózasal. 3) Első negyed csütörtökön, 22-én 6 óra 4 perczkor reggel.

Tudósítás.

Áhírt a hajózási idény megnyitásával a t. cz. magánhajók tulajdonosainak tudot...

Luczenbacher Pál.

Gyermek vászonnemű-készletek.

u. m.: ingek, lábravalók, korsettek, ellenzők, piqué-takarók, kötött főkötők a t.

Női vászon-készletek.

ágygyműek, nappali és éjjeli ingek, nadrágok, korsettek, fésülő-köpenyek, zsebkendők...

Kész mennyasszonyi készletek

bármely áron, mennyasszonyi ruhák selyemből vagy illusioból, és mirtus koszoruk.

Finom himzések, fehérműek, csipkék.

Függönyök és függönszöveteket

TÜRSCHE F.

Pesten, váci-utca 19-ik szám a., a nagy Kristóf mellett.

VETŐ-MAGVAK.

Hoffmann J.

Pesten, a dunasoron, a kis hid-utca szegletén, az „angol királynő”...

ajánlja nagy raktárát mindenemű gazdasági magvakból, ugymint: löhere- és takar-

Népszerű politikai röpirat!

Alóírtán most jelent meg:

Az 1865-iki magyar országgyűlés

és a

MAGYAR ALKOTMÁNY.

Különös tekintettel a fennforgó pénz- és hadügykérdéseire.

Irtá ZÁCH JÓZSEF.

Ára 20 ujkraczár. — postán bérmentesen küldve 30 ujkraczár.

1513 (1) Kugler Adolf, könyvárus.

Gyümölcsfák

a legjobb fajokban és az új katalógusban megnevezett egyéb növények Kianzal Gábor...

Kajszinbarnack 17 fajban 2, 3, 4 és 5 éves, a megrendeléstől alkalmilag...

Dr. Schmidt János, a kert intézője.

Cs. kir. kizáról. szabad.

FOG-SZIVARKÁK.

legjobb, s mint legjobbnak elismert s legkényelmesebb szer a fogfájás minden neme ellen.

Ezen fog-szivarkák, kényelmes alkalmazásuk s biztos hatásuk végett általános...

Gyermekek és nők is e szivarokat egész kényelemmel használhatják.

Ara egy skatulyának 1 ft., kisebb skatulyának 50 kr.

Középponti elküldési raktár: a fentírtattal feltalálól. Vidéken a követ-

Table with 3 columns listing names and addresses in various cities: Kolozsvár, Szeged, Eger, etc.

Valódi minőségű

1865-ik évi probstei árpa- és zab-vető-magvak

a valódiság biztosítása mellett, álmozott eredeti zsákokban 1 tonna körülbelül 2 1/2...

FRANKL testvérek Prágában,

Schillingsgasse (Porie) 1074-11, Hótel „Englischer Hof”.

KÖNIG GYULA

(Pest, 3 korona-utca 12. sz.)

importált szivar-üzlete

legnagyobb transito-raktára

a svajeci s más külföldi- és importált havannah-szivaroknak

100 darab, vámot beleértve 5 frittől 55 frittig, kizárólagos raktára jeles és igen finom törökdohánynyal töltött...

Dr. Schmidt János, a kert intézője.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerterében Pesten,

király-utca 7-ik szám alatt,

mint a magyarországi főraktárban, s általa Pest-Budán minden gyógyszerterében a következő újabb...

CHINAHÉJ-BOROK.

HENRY OSSIAN tanár, a párisi cs. orvosi akadémia tagjától.

Valódi kinahej-bor spanyol borból.

Ez oly állandó vegyíték, mely az orvosnak nagy biztosságot nyújt, és az adagolást igen könnyűvé teszi; a bor nem keserű, hanem igen kellemes ízű...

Vastaralmu kinahej-bor, malagabborral, vilanyasavas vassal s erjénnyel.

Ez tökéletes tisztaságú s tiszta ízű, mely miben sem emlékeztet alkatrészeire, könnyen adagolható s biztos hatású.

Iblanyos kinahej-bor.

Az iblány e készítményben Henry sajátos kezelése folytán ugyiszlán mysticus módon van egyesítve a kinaáll, a nélkül, hogy vele összekeverést képezzék...

Gyomor- és bélbetegségek.

Jutier lepényekéi allégasavas kenyerilegéből.

(Subnitras bismuthi).

Csalhatatlan gyógyító szer a gyomor-fájdalmak és megterhelteések ellenében, mint a rossz emésztés, bélszába, hányás, emélgés...

Migraines et Neuralgies

Paullinia Fournier.

Hatalmas szer a szábak (neuralgie), gyomorfájdalom, görcsök, csúsz és kiváltképen az ideges fejfájás (migraine) leküzdésére.

Nagy sikerrel alkalmaztatott mindennemű kórokban, melyek általános elgyógyulésből származnak.

Párisban: egyedül Fournier gyógyszerésznel 26, Rue d'Anjou-St. Honoré.

Cs. kir. kizáról. szabad.

FOG-SZIVARKÁK.

legjobb, s mint legjobbnak elismert s legkényelmesebb szer a fogfájás minden neme ellen.

Ezen fog-szivarkák, kényelmes alkalmazásuk s biztos hatásuk végett általános használatra minden magasztálás nélkül...

Ara egy skatulyának 1 ft., kisebb skatulyának 50 kr.

Ismételadók illendő százalékban részesülnek.

Fris VETŐMAGVAK.

ugymint: Löhere, valódi francia és magyar luczerna. Löhere, stájer vörös. Réti here, fehér hollandi. Vadóc (Raigras), angol, francia...

Halbauer G. János

kereskedésében Pesten, király-utca 5. sz.

Selyembogár-tenyésztés.

Sándor Moricz gróf biai jószágán — Buda közelében — a selyembogár-tenyésztésre berendezett helyiségek és 8000 folyó...

TITKOS BETEGSÉGEK.

ujjonnan keletkezettek 8 nap alatt minőségére nézve 48 óra alatt meggyógyítanak dr. Fux J.

Az 1866-ik évre

szőlővirág-, fűszelék-, gazdasági s erdei magvakból álló föjgyűzekem valódi s tiszta magvak minden nemében...

Szőlővesszők.

mindennemű facemete, konyhakerti virág s gazdasági magvak, virággyökerek, Györgyikék, rózsák, friss s legújabb minőségben a legújanyos áron kaphatók.

MARC FERENCZ.

mag-és gyümölcs-kereskedésében, Pest, kigyóntca 6-ik sz. a.

Minde n e m ű takarópapiros

(Makulatur) kapható Pesten, egyetem-utca 4-ik sz.

Pest, február 25-én 1866.

Előzetesi feltételek 1866-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. — Csúpn Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csúpn Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokot illetőleg, 1866. január 1-től kezdve: Egy, négyezer használt petít sor ára, vagy annak helye egyszeri ígatásnál 10 krba háromszor- vagy többszöri ígatásnál csak 7 krba számítatik. — Különdíre nézve kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket előfog, Hamburg és Altonában: Haasenstejn és Vogler. — M. Frankfortban: Jaeger könyvkereskedő; Bécsben: Oppelk Alajos. — Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 ujkr.

Dr. Seeburger János báró.

Tagadhatlan igazság, hogy hazánknak aránylag sok kitűnő férfja van, kikről — pályájuk különfeleségéhez képest — majd büszkeséggel, majd kegyelettel emlékeznek a közvélemény; van azonban sok oly jeles fia is, kit sorsa távol tartván hazájától, bár fényes pályát fut meg, mégis itthon, hazájában, csak kevesen ismernek, vagy kiről legalább a nagy közönség nem igen tud. Ily jeles hazánkfíat mutatjuk be az olvasónak mai arcképünkkel. E szelid arcú öreg ur Seeburger János báró, Ó es. kir. Felsőnének nemrég nyugalmazott első udvari orvosa. — Nem vagyunk azon helyzetben, hogy ezen jelesünknek kimerítő, részletes életrajzát adhatnók, de ha volnánk is, tiltja azt azon gyöngédség, melylyel ismert szerénységének tartozunk. Seeburger János, jómódu s köztiszteltetben és becsülésben állott polgárnak egyetlen fi-gyermeké, született Kalocsán, 1800. évi április 29-kén. — A gymnasiumi tanulmányát szülővárosában, a bölcsészetet s az orvosi tanulmányát első éveit Pesten végezte, hol Kulcsár István akkori hírlapszerkesztő házában — a magyar írók és irodalombarátok egyik gyűlhelyén — irodalmunknak az időben több bajnokával, különösen Kazinczyval is, alkalma volt személyesen közlekedni megismerkedni. A szép tehetségi ifjúról mindenki csak dicsőreleg s jövőjét illetőleg a legszebb reményekkel nyilatkozott; — maga Kulcsár pedig érdemesnek találta, hogy a kitűnő tehetségi s tudományos műveltségű ifjúról lapjában (a „Hasznos Mulatságok”-ban) — irodalmunknak az idő szerint egyetlen időszak közlönyében — néhányszor dicsőreleg s jeles tulajdonait kiemelve, megemlékezék. Midőn az orvosi tanulmány két utolsó évének bevezésére Bécsbe ment a derék ifju, nemcsak saját szívének, de barátainak is — kik közö az évek különbözősége daczára, Kulcsárt méltán számíthatta — azon ohaj-

tását vitte magával: vajha tudományos törekvéseit mielőbb szeretett hazájában s honfiainak javára érvényesíthetné. Azonban a sors úgy akarta, hogy ezen ohajtás más értelemben teljesüljön, semmint érte volt. Alig végzé be ugyanis tanulói pályáját s nyerte meg orvostudori oklevelét, — már huszonkét éves korában — az európai híri Reimann bécsi tanár segédévé s nemskóra ezután a birodalmi főváros Neubau nevű részének kerületi orvosává lön. — Az ifju magyar orvos rövid idő alatt oly hirre tön-

gas hatóságoknál alkalmazva, de az udvari légtör vonzó erejénél fogva is, számos magyar főur lakott Bécsben, kiknek legnagyobb részben Seeburger volt kedvelt házi orvosuk. A távolban is folytonosan figyelemmel kísérte a magyar irodalom és szeretett hazájának fejlődésben levő állapotát, mely iránt mindenkor a legmelegebb részvétellel viseltetett. Az 1847-dik évben V. Ferdinánd király ő felsége által második udvari orvoská, az 1849-dik évben pedig a jelenleg uralkodó Császár Ó Felsője által valóságos első udvari orvossá neveztetvén ki, elérte azon polcot, mely a gyakorlati orvosi pályán az osztrák birodalomban legmagasabb, s elérte ifjúkori ohajtását is, hogy t. i. tudományát hazájának szentelhesse, mert — bár távol hazájától — annak egészsége fölött őrködött, kiről a koszorús költő s utána a nép zengi, hogy: „a legelső magyar ember”.

Seeburger, negyven évet meghaladott, hosszú szolgálati ideje alatt, míg egyrészlől a szenvedő emberiség — s az orvosi tudomány — érdekében buzgalommal s ernyedetlenül működött, másrészlől a legmegtisztelőbb elismerésekben részesült, számos kül- és belföldi rendjellel diszített, több tudományos társulat tagjává választott, valóságos udvari tanácsossá neveztetett s elébb ugyan lovagi, legutóbb pedig, midőn egészségének a sok és hosszú fáradalomban megrongált állapotánál fogva saját kérelmére nyugalmaztatott, bárói rangra lön emelve. Mély tudományosság, jó és nemes szív, hivatásának hű és pontos teljesítése, hazájának a távolban is kegyeletes szeretete, voltak mindig fő jellemvonásai az érdemekben megözült férfinak. Most, midőn nyugalomba lépett, számos barátai s tisztelői remélik, hogy hazájában, melynek látogatását hivatásának kötelességei eddigél csak hosszú időközökben s rövid időre engedék, ezentul minél gyakrab-

Dr. SEEBURGER JÁNOS BÁRÓ.

Minden gyomorba és váltólázban szenvedőknek nagyon ajánlandó DR. PEARCE EDW. 1502 (2-12) szabadalmazott

GYOMORSZESZE (Magen-Essenz)

mint kitűnő segédszer, egymint: elromlott gyomor, étvágyhiány, gyomor-emelyés, rögzött gyomorgyengeség és rosé enfiásztás, savanyképzés, gyomorégés, felfuodás, gyomorgéres, fejfájás (ha t. i. ez a gyomorból származik), váltóláz stb. ellen.

Főraktár egész Magyar-, Erdély-, Horvát-, Tót- és Dalmátországokra nézve:

PESTEN TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerész úrnál, király-utca 7-ik szám alatt, kihez mindazon vidéki gyógyszerész urak, kik raktárt kívannak átvállalni, sziveskedjenek fordulni. BÉCSRE és a többi koronároszágokra nézve a főraktár WEISS JÓZSEF gyógyszerész úrnál létezik Bécsben, Tuchlauben Nr. 27.

Azokon kívül még léteznek raktárak következő gyógyszerész úrnál:

- Aradon: Szarka János. Baan: Bartovics István. Báltaszéken: Pasch Lajos. Brassóban: Stiebler Ede. Csaczan: Bentsáth Föld. Debreczenben: Borsos F. Egerben: Ertinger Ignác. Eszéken: Karolovics M. és Deszátly István. Daruvar-fürdőben: Kushevitch A. L. Göllnitzben: Brummann K. Gyöngyösön: Koczianovich J. Győrött: Nemethy Pál. Hajdn-Dorogon: Tanács Mihály. Illokon: László Frigyes. Janoshazán: Kossa Guszt. Ara egy üvegesének, használati utasítással együtt, 1 forint. Postán küldve a pakolásért 20 kr. több. Ismétli eladóknak illendő engedék adatik.

Sós-borszesz, mint háziszser!!

Ezen készítmény a leggyorsabban ható gyógyszer, nevezetesen: ló- vagy más fegyverek által ejtett sebeknél, és különösen fagyás-, fog-, fő- és fülfájás oknál, régi sérvek, gyógyulni nem akaró sebeknél, rákfekély-k, tűz általi sebek, szemgyulladásoknál, bémúlások és sérüléseknél.

Cs. kir. kiz. szab. ÉLET-ITAL!!

Ezen gyógyszerrel bíró növényanyagokkal készített és sok hírneves orvos s egyéb külön elismerések mellett ajánlatik, különösen ezen nedves és egészségtelen időben a t. cz. közönség figyelmébe, jelesen: hideglelés, láz, emésztésihiány, gyomorgéres, epeinger, hagymáz, begüresesít, vizeletszorulás és álmatlanság ellen. Használati utasítások magyar vagy német nyelven ingyen mellékeltek, elismerő bizonyítványok és bizományaink név-raival, melyek itt nagyszámu mennyiségük miatt nem közölhetők.

Numvári Werther Frigyes.

1506 (2-2) cs. k. kiz. szab. „Élet-ital” és „Sós-borszesz” gyárának, központi iroda és főraktára, országút 25. sz., a muzeum áttellenében. Ezen szerek kaphatók TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész úrnál is. Ara egy nagy üveg „Sós-borszesz”-nek 1 ft. — kr. „ „ kisebb „ „ — ft. 45 kr. „ „ nagy „ „Élet-ital”-nak — ft. 80 kr. „ „ kisebb „ „ — ft. 55 kr. Nagyobb rendeléseknél illetékes kamat engedményeztetik.

Lég-viz (Luftwasser)

mely különösen arányér-betegségeknel rendszer használatra ajánlatik; megbesülhetlen hatást gyakorol továbbá a szokványos fűfájások, fejköszvény, mellszorongás, emésztési tehetetlenség, altesti bajok, búskomorság, dugulás, s az epeelkülönítés háborogtása oseiteben. 1 palack ára 40 kr. Valódi minőségben kapható: Pesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész úrnál, király-utca 7-dik sz. a. 1478 (6-16)

SCHNEEBERGI NÖVÉNY-ALLOP mell- s tüdőbetegek számára.

továbbá: rekedtség, nátház, ingerköhögés, mellszorongás, elnyálkásodás, torokgyulladások s nehéz légzés ellen, — mindenkor friss minőségben kapható: PESTEN: Török József gyógyszerész úrnál a király-utczában, — dr. Wagner D. gyógyszerésznél a vaczi-uton, Thalmayer A. és tarsa, — Oszetzky F. — Schirk J. — és Gerhardt A. uraknál. BUDÁN: Schwarzmeier J. gyógyszerész úrnál.

- Aradon: Probst F. J. Aszódon: Sperlagh J. gy. Baján: Klenutz J. Brassóban: Gyertyánfy, Fabiák és Jekelius gyisz. Battonyan: Bignio K. Belgradon: Nicolacovics test. Besztercen: Dietrich és Fleischner. Bonyhádon: Kramolin J. gy. Brassóban: Fabiák Ed. Brodban: Valentovics gy. Csaktornyan: Kárász A. Csuzon: Borsay F. gyisz. Debreczenben: Göllí N. gy. Deesen: Krémer S. Doltán: Braumüller J. gy. Deveszerben: Hoffmann B. Eszéken: Kawlowicz gyisz. Eperjesen: Zsembery Ign. Ersekujvár: Conlegrner Ign. Egerben: Wessely gyisz. Eszéken: Thürner fiai és Dessáthy gyisz. Győrött: Brunner F. Gyalán: Lukács gyisz. Haezfeld: Hagelschmidt V. Hatszegen: Mátyes B. gyisz. Ipolyságon: Mikulási T. Janoshazán: Kuna gyisz. Jolsván: Maletter gyisz. Kaposvárt: Schröder J. gy. Kőszegen: Strehle gyisz. Károlyvárt: Benich J. Kis-Martonban: Kodolányi gyisz. és Spatay A. Kassán: Eschwig E. Késmárk: Genersich C és A. Keeskemeten: Papp M. Karánseben: Weber A. gy. Karolyfőhevárt: Fischer Ed. gyisz. Kolozsvárt: Megay M. C. Körmezőn: Draskóczy gy. Karolyfőhevár: Fischer E. Kubinban: Stojánovics. Kun-Sz.-Miklós: Stoits A. Lőcsén: Lehrer S. J. gyisz. Lublón: Krivácsy gyisz. Lugoson: Arnold J. Mediason: Breiner K. Mosonban: Pranter J. gyisz. Miskolczon: Spuller J. Mitrovicz: Kerstonovichs A. Mohacs: Pyrker Gyula gy. Marosvásárhely: Jeney gy. Munkácson: Gröttler L. Mohácscon: Kögel D. Nagybanán: Horacsák J. Nezsiderben: Fuchs J. Nyitra: dr. Láng E. Nyiregyháza: Hönsh Ede gyisz. Nagy-Becskerekén: Nedelkovic és Haidegger. Nagy-Kanizsan: Welisch és Lovack gyisz. Nagy-Károly: Schöberl C. Nagy-Kikín: Komka A. J. Nagyváradon: Janky A. Nagyszombatban: Pantot-schek R. gyisz. Oroshazán: Vangyel M. Pancsovan: Graf gyisz. Pecsét: Kunz Nándor. Pösegen: Balogh gyisz. Putnokon: Szepessy gyisz. Pozsonyban: Schneeburger és Dussil gyisz. Rosnyón: Posch J. gyisz. Rimaszombat: Hamaljár gyisz. Ruman: Milutinovitz S. Rékason: Boromi K. gyisz. Szászváros: Sándor R. gy. Szabadkán: Hofbauer L. gy. Egy üveg ára 1 forint 26 krajczár. 1352 (6-6) Ugyanezen bizományos uraknál kapható:

HELUNGKIANG arabiai és ázsiai állat-gyógyító-pora, mely a beteg állatok, u. m. lovak, szarvasmarhák, sertések-s juhok gyógyítására Arabiában és Ázsiában a legkitűnőbb eredményt használhatik. Ara egy kis csomagnak 40 kr., egy nagy csomagé 80 kr. A főraktár létezik Bittner Gyula gyógyszerésznél Gloggnitzban.

A hamburgi, londoni, párisi, müncheni és bécsi érmeikkel kitüntetve. A KORNEUBURGI MARHAPOR marhabetegségek s marhavész ellen a legnagyobb eredménnyel használható; az ellenállási erőt gyámolítja s minden dögös befolyásoktól megóvjá, gátot vet továbbá mindazon betegségeknek, melyeknek leg többnyire a marhák kitéve vannak; kitűnő hathatóságát igazolja különösen lovaknál a mirigy, torokfájás, begüres s zabálási hiány oseiteben. Szarvasmarháknel: a vörfjés, szélhas, s a tej megjobbitásánál, nagy hatást gyakorol továbbá a borjúzás alkalmazásával; juhoknál felette ajánlatos a májgüliszta eltávolítására s az atestü bántalmak minden nemeiben. Valódi minőségben kapható PESTEN: Török József gyógyszerésznél király-utca 7. sz. a., Thalmayer és tarsa, s Halbauer testvéreknel. BUDÁN: az udvari gyógyszerertárban, s Magyarországon leg több városában, melyek hírlapilag időről-időre közöltetnek. 1458 (8-8)

Ujonnan nyitott magkereskedés a „Napraforgóhoz”, melyben következő legjobb minőségű magvak kaphatók, u. m.: 1. Luczerna magyar és valódi legszebb francia, stájer here, török baltacim és még többféle heremag-fajok. — 2. Valamennyi gazdasági fűmagvak és kertibe való legszebb angol alantang fűmag-pázsitnak. — 3. Fűmagvak. — 4. Kerti vetemény magvak, melyek a legjelebb természetüktől kerültek ujonnan nyitott magkereskedésembe. — 5. Virágmagvak épen a legkedvesebb fajokból nagy választékban. — 6. Spárgagyökerek 2, 3, 4 évesek, gróf-fajok, mindenkéül az árjegyzéket kívánatra bérmentve azonnal elküldöm, és végre van szerencsém a t. cz. gazdálkodó, kertészkedő és t. ügytársainak tisztelettel jelenteni, hogy ujonnan nyitott magkereskedésomban egyedül sok friss csiraképes magvak kaphatók, mire becses rendel-ményeiket mielőbb elvárja. FÖLDESSY LAJOS, magkereskedő Pesten, aldunaszor 1-6 szám alatt, a „Napraforgóhoz”, Nemeshegyi házában. 1510 (2-5)